

WWW.AKOEDU.IR

اولین و با کیفیت ترین

کلاسی های vip کنکور
آگادمی کنکور در ایران

جهت دریافت برنامه ی شخصی سازی شده یک **هفته ای رایگان** کلیک کنید و یا به شماره ی ۰۹۰۲۵۶۴۶۲۳۴ **عدد ۱** را ارسال کنید.

۲۰۰ تست علوم و فنون فصل ۳

۱ نمودار هجاها در بیت زیر کدام است؟

«چه کار اندر بهشت آن مدعی را/ که میل امروز با حوری ندارد»

- (۱) --- U --- U --- U
(۲) -- U --- U --- U
(۳) - U - - U - - U - - U
(۴) - U U - - U U - U - U

۲ ویژگی‌های زبانی «سبک خراسانی» در کدام مصراع‌ها مشهود است؟

(الف) به رنج اندر است ای خردمند گنج

(ب) یک است ابلهان را شتاب و شکیب

(ج) چه پرسى كزین پس نبینی تو کام

(د) به فتراک بر بست پیچان کمند

(ه) کمان را بمالید رستم به چنگ

- (۱) الف - ب - د
(۲) الف - ج - د
(۳) ب - ج - د
(۴) ب - ج - ه

۳ کدام گزینه، از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی نیست؟

(۱) اشعار پندآموز و اندرزگونه در این دوره ساده است و جنبه‌ی عملی و دستوری دارد.

(۲) روح شادی و نشاط و خوش‌باشی در شعر غلبه دارد.

(۳) زبان شعر ساده است.

(۴) شعر واقع‌گراست و توصیفات عمدتاً طبیعی، ساده، محسوس و عینی است.

۴ سبک شعری کدام گزینه نسبت به دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) مهتری گر به کام شیر در است / شو خطر کن ز کام شیر بجوی

(۲) خروشید کای فرخ اسفندیار / هماوردت آمد مشو باز جای

(۳) هر کاو نکند فهمی زین کلک خیال‌انگیز / نقشش به حرام ار خود صورت‌گر چین باشد

(۴) کنون زمانه دگر گشت و من دگر گشتم / عصا بیار که وقت عصا و انبان بود

۵ در همه‌ی گزینه‌ها، به‌جز گزینه‌ی ..... آرایه‌ی موازنه به کار رفته است.

(۱) مشک و سنگرف است گویی ریخته بر کوهسار / نیل و زنگار است گویی بیخته در مرغزار

(۲) تیر بلای او را جز دل هدف نباشد / تیغ جفای او را جز جان سپر نباشد

(۳) عجز فلک را به فلک وانمای / عقد جهان را ز جهان واگشای

(۴) دانه باشی مرغکانت برچنند / غنچه باشی کودکانت برکنند

۶

کدام دیدگاه در مورد «طبقه‌بندی سبک» از آن ارسطو نیست؟

- ۱) براساس قلمرو دانشی، مانند علمی و فلسفی
 ۲) به تناسب مخاطب، مانند سبک عامیانه و عالمانه
 ۳) براساس سن و سال صاحب اثر
 ۴) براساس زمان و دوره‌ی اثر

۷

سبک کدام عبارت متفاوت است؟

- ۱) نیت را اندر کارها سلطان عظیم است و برهان صادق، که بنده به یک نیت از حکمی به حکم دیگر شود، بی از آن که بر ظاهرش هیچ تأثیر پدیدار آید.
 ۲) پس این حجاب وی را در عالم مزاجش افتاده است به تعلق طبایع بدو و به تصرف عقل اندر او، تا لاجرم به جهلی بسنده‌کار شده است و مر حجاب خود را از حق به جان خریدار.
 ۳) از وی یاری خواست. یاری کرد تا کار نیکو شد. بعد از آن هزار درم وام خواست، گروگان طلبید، گفت گروگان ندارم. گفت نشابور مرا ده. نشابور بدو داد.
 ۴) سرای ما گذرنده است و احوال ما اندر او عاریت و نفس‌های ما به شعار و کاهلی ما ظاهر. پس عمارت سرای فانی از جهل باشد، و اعتماد بر حال عاریتی از بله.

۸

اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب، براساس انواع شعر «مدحی، حماسی، تعلیمی و غنایی» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

- الف) همی زور کرد این بر آن بر این / نجنبید یک شیر بر پشت زین
 ب) آدمی پیر چو شد حرص جوان می‌گردد / خواب در وقت سحرگاه گران می‌گردد
 ج) غمت در نهانخانه‌ی دل نشیند / به نازی که لیلی به محمل نشیند.
 د) دایم از مطربان خویش به بزم / غزل شاعران خویش طلب
 ۱) د - ج - ب - الف   ۲) ب - الف - د - ج   ۳) د - الف - ب - ج   ۴) الف - د - ب - ج

۹

کدام گزینه تماماً از ویژگی‌های شعر سبک خراسانی است؟

- ۱) کهنه و مهجور بودن بخشی از لغات - قافیه و ردیف بسیار ساده است. - کوتاهی جملات.
 ۲) حذف افعال به قرینه - افزایش کاربرد لغات عربی - در آن روح شادی و نشاط و خوش باشی غلبه دارد.
 ۳) استفاده از دو نشانه برای یک متمم - معشوق عمدتاً زمینی است. - در توصیف پدیده‌ها بیشتر از تشبیه حسی بهره گرفته می‌شود.
 ۴) روح حماسه بر ادبیات این دوره حاکم است. - قالب عمده‌ی شعر این دوره مثنوی است. - فکر و کلام ساده و با پیچیدگی‌های عرفانی در نیامیخته است.

۱۰

انتساب کدام بیت به سراینده‌ی مقابل آن، نادرست است؟

- ۱) الا یا خیمگی، خیمه فروهل / که پیشاهنگ، بیرون شد ز منزل (منوچهری)
 ۲) گل بختید و باغ شد پدرام / ای خوشا این جهان، بدین هنگام (رودکی)
 ۳) صبر بر جور فلک کن تا برآیی روسفید / دانه چون در آسیا افتد تحمل بایدش (صائب)
 ۴) ای بی‌نشان محض، نشان از که جویمت؟ / گم گشت در تو هر دو جهان، از که جویمت؟ (عطار)

۱۱

کدام عبارت، دارای ترصیع است؟

- ۱) ای کریمی که بخشنده‌ی عطایی و ای حکیمی که پوشنده‌ی خطایی
- ۲) الهی جان ما را صفای خود ده و دل ما را هوای خود ده
- ۳) صیاد بی‌روزی ماهی در دجله نگیرد و ماهی بی‌اجل در خشک نمیرد
- ۴) باران رحمت بی‌حسابش همه را رسیده و خوان نعمت بی‌دریغش همه‌جا کشیده

۱۲

ایات زیر، کدام یک از «ویژگی‌های فکری سبک خراسانی» را بهتر نشان می‌دهند؟

- ۱) «زمانه، پندی آزادوار داد مرا / زمانه، چون نگری، سر به سر همه پند است
به روز نیک کسان، گفت تا تو غم نخوری / بسا کسا! که به روز تو آرزومند است
زمانه گفت مرا خشم خویش دار نگاه / که را زبان نه به بند است پای در بند است»
- ۱) روح حماسه پر ادبیات این دوره، حاکم است.
- ۲) معشوق، عمدتاً زمینی است.
- ۳) شعر واقع‌گراست و توصیفات عمدتاً طبیعی، ساده، محسوس و عینی است.
- ۴) اشعار پندآموز و اندرزگونه این دوره، ساده است و جنبه عملی و دستوری دارد.

۱۳

با توجه به «ویژگی‌های زبانی»، کدام بیت متعلق به سبک خراسانی نیست؟

- ۱) من مر تو را پسندم تو مر مرا پسندی / من سوی تو گرایم تو سوی من گرایی
- ۲) تا به شاهی نشستی از پی تو / هفت کشور همی شود هفتاد
- ۳) طیب طیبه آستان طایر کعبه آشیان / گوهر کان لامکان اختر برج کبریا
- ۴) هرآینه چو زیان کرد بر خریدی نو / ز من بپوشد کایدون ستوده نیست زیان

۱۴

با توجه به «ردیف و قافیه»، کدام گزینه با سبک خراسانی متناسب‌تر است؟

- ۱) غبارم بر نمی‌خیزد از این صحرای خوابیده / اسیرم هم‌چو جولان در طلسم پای خوابیده
- ۲) فغان از این غراب بین و وای او / که در نوا فکنده‌مان نوای او
- ۳) تا به شوخی نکشد زمزمه‌ی ساز نگاه / مردمک شد ز ازل سرمه‌ی آواز نگاه
- ۴) گر گدا دست طمع دزد ز هم در آستین / می‌کشد خشکی کف اهل کرم در آستین

۱۵

با توجه به «میزان و نوع استفاده از آرایه‌های ادبی»، کدام بیت با سبک خراسانی تناسب ندارد؟

- ۱) کوشم که بپوشم صنما، نام تو از خلق / تا نام تو کم در دهن انجمن آید
- ۲) چو خاشاکم نگاهی در رگ خواب آشیان دارد / خدایا آتشین‌رویی کند یک چشم بیدارم
- ۳) از هیبت تو خصم تو را بر سر و بر تن / هر چشم یکی چشمه و هر مویی ماری‌ست
- ۴) چون بناگوش نیکوان شد باغ / از گل سبب و از گل بادام

۱۶

سبک شعری کدام بیت، متفاوت با سایر ایات است؟

- ۱) بسوزند چوب درختان بی‌بر / سزا خود همین است مر بی‌بری را
- ۲) بدان کوش تا زود دانا شوی / چو دانا شوی زود والا شوی
- ۳) به قد تو گویی سروی است در میان قبا / به روی گفتم ماهی است بر نهاده کلاه
- ۴) دوی عاشق دلخسته را معشوق می‌داند / کسی تا درد نشناسد نمی‌داند دوی من

۱۷

کدام بیت با «ویژگی‌های فکری سبک خراسانی» متناسب‌تر است؟

- (۱) سراسر جمله عالم پر ز عشق است / ولی عشق حقیقی با خدا کو؟
- (۲) واعظ عقل اندر آمد من نصیحت کردم / خیز مجلس سرد کردی ای چو افلاطون شده
- (۳) خیز بت‌رویا تا مجلس زی سبزه بریم / که جهان تازه شد و ما ز جهان تازه‌تریم
- (۴) با وصل نمی‌پیچم وز هجر نمی‌نالم / حکم آن‌چه تو فرمایی من بنده‌ی فرمانم

۱۸

در همهٔ ابیات به‌جز بیت ..... آرایهٔ ترصیع است.

- (۱) برگ بی‌برگی بود ما را نوال / مرگ بی‌مرگی بود ما را حلال
- (۲) ما برون را ننگریم و قال را / ما درون را بنگریم و حال را
- (۳) دانه باشی مرغکانت برچند / غنچه باشی کودکانت برکنند
- (۴) راه وصل تو راه پرآسیب / درد عشق تو درد بی‌درمان

۱۹

وزن عروضی کدام بیت، تکرار (U--U) است؟

- (۱) ای صبا امشبم مدد فرمای / که سحرگه شکفتنم هوس است
- (۲) جهانانچه بدمهر و بدخو جهانی / چو آشفته بازار بازارگانی
- (۳) زین درد خون گریست سپهر و ستاره هم / خون گشت قلب لعل و دل سنگ پاره هم
- (۴) معشوقه بسامان شد تا باد چنین بادا / کفرش همه ایمان شد تا باد چنین بادا

۲۰

در کدام عبارت آرایهٔ موازنه به‌کار رفته است؟

- (۱) هر که خیانت ورزد پشتش از حساب بلرزد.
- (۲) در بدایت، بند و چاه بود، در نهایت تخت و گاه بود.
- (۳) مردان دلاور از کمین به در جستند / و دستان یکان بر کتف بستند.
- (۴) دیدم که متغیر می‌شود و نصیحت به غرض می‌شوند.

۲۱

در بیت زیر، ردیف‌ها از چند هجا تشکیل شده است؟

«معشوقه به سامان شد تا باد چنین بادا / کفرش همه ایمان شد تا باد چنین بادا»

- (۱) دوازده (۲) سیزده (۳) چهارده (۴) پانزده

۲۲

هجاهای بیت «چنین است کیهان پر درد و رنج / چه نازی به نام و چه نازی به گنج» با علامت خاص هر هجا در کدام

گزینه به‌ترتیب و به‌درستی آمده است؟

- (۱) -U/--U-/--U (۲) -/--U-UU/-U-UU
- (۳) -U/--U/--U/--U (۴) -/--U/-U--/-U--

۲۳

نمونه‌های نثر دورهٔ غزنوی و سلجوقی در کدام گزینه تماماً درست است؟

- (۱) تاریخ بیهقی، التفهیم، قابوس‌نامه (۲) کشف‌المحجوب، سفرنامه، کیمیای سعادت
- (۳) قابوس‌نامه، تاریخ بلعمی، التفهیم (۴) تاریخ بلعمی، سیاست‌نامه، کشف‌المحجوب

- ۲۴ استفاده از دو نشانه برای یک متمم در کدام بیت مشهود است و ویژگی کدام سبک محسوب می‌شود؟
- ۱) دگر پرسشی بر گشاد از نهفت / به دانا ستوده کدام است گفت (خراسانی)
  - ۲) شکست بزرگ است بر موبدان / به درگاه و برگاه و بر بخردان (عراقی)
  - ۳) بپرسید دشمن کرا بیشتر / که باشد بدو بر بداندیش تر (خراسانی)
  - ۴) فراوان به بار اندرون سیم و زر / بدو بافته چند گونه گهر (عراقی)

۲۵ همه گزینه‌ها ویژگی فکری سبک خراسانی را بیان می‌دارد، به جز:

- ۱) زمینی بودن معشوق
- ۲) حاکم بودن مضامین حماسی، مدحی و حکمی
- ۳) واقع‌گرایی و طبیعی بودن توصیفات
- ۴) تفاوت تلفظ برخی از کلمات در مقایسه با زبان امروز

۲۶ براساس نظریهٔ ارسطو در طبقه‌بندی سبک، کدام سبک‌ها را به‌ترتیب براساس هدف، قلمرو دانشی و مخاطب، می‌توان در نظر گرفت؟

- ۱) تعلیمی، فلسفی، عالمانه
- ۲) فکاهی، تعلیمی، عامیانه
- ۳) تعلیمی، عرفانی، فکاهی
- ۴) فلسفی، علمی، عارفانه

۲۷ در واژه‌های زیر به‌ترتیب چند صامت «ی» و «و» وجود دارد.

«آورد، میدان، کوچه، آینه، طوفان، وام، شیرین، توانا، پیایی»

- ۱) پنج، سه
- ۲) پنج، چهار
- ۳) چهار، چهار
- ۴) چهار، سه

۲۸ طبق نظریهٔ ارسطو، اگر آثار ادبی را به سبک تعلیمی یا فکاهی تقسیم کنیم، این تقسیم‌بندی بر چه اساسی صورت گرفته است؟

- ۱) براساس موضوع و نوع
- ۲) براساس قلمرو دانشی
- ۳) به تناسب مخاطب
- ۴) براساس هدف

۲۹ در همه‌ی گزینه‌ها به «ویژگی‌های ادبی سبک خراسانی» اشاره شده است، به جز.....

- ۱) در توصیف پدیده‌ها بیش‌تر، از تشبیه (از نوع حسّی) بهره گرفته می‌شود.
- ۲) قافیه و ردیف، بسیار ساده است.
- ۳) داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی رواج دارد.
- ۴) قالب عمده‌ی شعر قصیده است؛ قالب‌های مسمط، ترجیع‌بند و مثنوی نیز به تدریج در این دوره شکل می‌گیرد.

۳۰ کدام گزینه با الگوی هجایی «UU--UU--UU--UU--» مطابقت دارد؟

- ۱) گذر از دست رقیبان نتوان کرد به کویت / مگر آن وقت که در سایه‌ی زنهار تو باشم
- ۲) باغ می‌خواهم که روزی سرو بالایت ببیند / تا گلت در پا بریزد و ارغوان بر سر بیارد
- ۳) گر گله از ماست شکایت بگوی / ور گنه از توست غرامت بیار
- ۴) باران اشکم می‌دود وز ابرم آتش می‌جهد / با پختگان گوی این سخن سوزش نباشد خام را

- ۳۱ کدام عبارت درباره‌ی ادبیات «قرن چهارم و نیمه‌ی اول قرن پنجم» نادرست است؟
- ۱) سادگی فکر و روانی کلام، یکی از ویژگی‌های شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه‌ی اول قرن پنجم است.
  - ۲) نخستین کسی که قصیده‌ی تمام و کمال با موضوع موعظه و نصیحت سرود، «ناصرخسرو» بود.
  - ۳) شعر حکمی و اندرزی (تعلیمی) در این دوره به وجود آمد، ولی در دوره‌ی سلجوقیان به پختگی رسید.
  - ۴) در این دوره بسیاری از اصطلاحات علمی، ادبی، دینی و سیاسی جدید از راه ترجمه‌ی متون عربی، وارد فارسی دری شد.

- ۳۲ کدام یک از ویژگی‌های زبانی شعر سبک خراسانی است؟
- ۱) افزایش کاربرد لغات عربی
  - ۲) کمی لغات عربی
  - ۳) شعر واقع‌گراست.
  - ۴) قافیه و ردیف بسیار ساده است.
- ۳۳ در کدام گزینه تلفظ با حذف همزه و تلفظ بدون حذف همزه تفاوتی در نظم هجاها به وجود نمی‌آورد؟
- ۱) عید آمد و عیش آمد و شد روزه و شد غم
  - ۲) وصف آن جان را که جويا بود جان
  - ۳) از فراقش دل ز جان آمد به جان
  - ۴) ولی عشق آتشی جان‌سوز آمد
- ۳۴ در کدام گزینه به تقطیع هجایی مصراع «گر هر دو جهان باشد در پای یکی ریزد» اشاره شده است؟
- ۱) -- UU ---- UU --
  - ۲) -- U - U ---- U - U --
  - ۳) -- UU ---- UU --
  - ۴) - U -- UU - U -- UU -

- ۳۵ در میان نمونه‌های زیر وزن چند مورد با الگوی هجایی «U - -» مطابقت دارد؟
- «غریبان - کشاورز - زدوده - هم‌آورد - بیابان - شهامت - سیاره - زمانه»
- ۱) شش
  - ۲) پنج
  - ۳) چهار
  - ۴) سه

- ۳۶ در کدام گزینه نوع «را» متفاوت است؟
- ۱) نقش شیرین کوه‌کن را ساخت از دعوی خموش / لاف بی‌کار است هر جا کار گویا می‌شود
  - ۲) غلامش را گیاهی داد و فرمود / که امشب در شبستانش کنی دود
  - ۳) می‌کند اندیشه را هشیارتر / دیده‌ی بیدار را بیدارتر
  - ۴) دیو را بست و ازدها را سوخت / پیل را کشت و کرگدن را دوخت

- ۳۷ با توجه به ویژگی‌های زبانی کدام بیت متعلق به «سبک خراسانی» نیست؟
- ۱) من مر تو را پسندم تو مر مرا پسندی / من سوی تو گرایم تو سوی من گرایی
  - ۲) از دل به هر نگار شکاری همی کند / تا خوش بود بر آن دل زنهار خوار او
  - ۳) طیب طیب‌آستان طایر کعبه‌آشیان / گوهر کان لامکان اختر برج کبریا
  - ۴) هر آینه چو زیان کرد بر خریدی نو / ز من بپوشد کایدون ستوده نیست زبان

- ۳۸ نوع نثر در کدام اثر متفاوت است؟
- ۱) کیمیای سعادت
  - ۲) تاریخ بیهقی
  - ۳) التّفهیم
  - ۴) قابوس‌نامه

- ۳۹) سنت داستان‌پردازی، منظومه‌سرایی اخلاقی و نظم حماسه‌های ملی در کدام دوره پایه‌گذاری می‌شود و کدام شهر به عنوان مهم‌ترین فرهنگ شهر مورد توجه قرار می‌گیرد؟
 (۱) عصر رودکی، طوس (۲) عصر فردوسی، طوس (۳) عصر فردوسی، غزنه (۴) عصر رودکی، غزنه
- ۴۰) سبک شعری رودکی چیست و کدام ویژگی را در بر دارد؟
 (۱) خراسانی، سادگی، متانت (۲) عراقی، سادگی، استحکام
 (۳) عراقی، پیچیدگی لفظ و معنا، مضمون‌پردازی (۴) ترکستانی، پیچیدگی لفظ و معنا، تقلید از گذشتگان
- ۴۱) در چند واژه فقط مصوت بلند وجود دارد؟
 «مقایسه، می‌بینیم، ایجاد، یقین، میلاد، نیست، ورود، روبه‌رو، ترتیب، دانایی، راه‌سازی، عینی، قایق، رودخانه»
 (۱) پنج (۲) شش (۳) هفت (۴) هشت
- ۴۲) «از نثرهای تاریخی قرن پنجم است که هرچند دارای شیوه‌ای مستقل و منحصر در نویسندگی است، از نظر زبان و دقت در جزئیات با تاریخ بیهقی همانندی‌هایی دارد»:
 (۱) سیاست‌نامه (۲) تاریخ بلعمی (۳) تازی سیستان (۴) سفرنامه ناصرخسرو
- ۴۳) اولین و مهم‌ترین کتابی که خاص علم نجوم، هندسه و حساب به فارسی نوشته شده است، کدام است؟
 (۱) الابنیه (۲) التفهیم (۳) دانش‌نامه علایی (۴) هدایه المتعلمین
- ۴۴) کدام بیت فاقد موازنه است؟
 (۱) تا مرا بیند بلا با کس نبندد دوستی / تا مرا بیند هوا با کس نگرود آشنا
 (۲) چمن خاک است چون نسرين نباشد / شکر تلخ است چو شیرین نباشد
 (۳) باغ هم‌چون کلبه‌ی بزّاز پر ديبا بود / باد هم‌چون طبله‌ی عطار پر عنبر شود
 (۴) طمع در زندگانی بسته بودم / امید اندر جوانی بسته بودم
- ۴۵) با توجه به علامت هجاها، چند واژه با حذف همزه تلفظ شده است؟
 (دل‌افسوده = U ---) (کارآفرین = - U --) (خوش‌آهنگ = U ---) (آتش‌افروز = U -- U) (درآمد = -- U --) (ره‌آورد = U -- U) (واج‌آرایی = --- U --)
 (۱) شش (۲) پنج (۳) سه (۴) چهار
- ۴۶) علایم هجایی زیر، مربوط به کدام مصراع است؟ «UU -- U - U - UU --»
 (۱) جامی است که عقل‌آفرین می‌زندش (۲) گلزار و باغ عالمی چشم و چراغ عالمی
 (۳) کی رفته‌ای ز دل که تمنا کنم تو را (۴) خیزید و خز آرید که هنگام خزان است
- ۴۷) بررسی بیت زیر از جنبه‌ی ادبی در کدام گزینه نادرست است؟
 «همیشه شاد و ندانستمی که غم چه بود / دلم نشاط و طرب را فراخ میدان بود»
 (۱) تشبیه دل به میدان فراخ (۲) شاد، نشاط و طرب مراعات‌نظیر دارد.
 (۳) «بود» در آخر دو مصراع ردیف است. (۴) غم و نشاط، تضاد دارند.

۴۸ در دوره‌ی سبک خراسانی قالب عمده‌ی شعر چیست و کدام قالب در اواخر این دوره رشد می‌یابد؟
 (۱) مثنوی - غزل (۲) قصیده - غزل (۳) قصیده - رباعی (۴) مثنوی - قصیده

۴۹ آرایه‌ی مقابل کدام بیت، درست است؟
 (۱) باغ مرا چه حاجت سرو و صنوبر است / شمشاد خانه‌پرور من از که کم‌تر است؟ (تشبیه)
 (۲) دل به امید روی او همدم جان نمی‌شود / جان به هوای کوی او خدمت تن نمی‌کند (ترصیع)
 (۳) چون توانم که دل از مهر رخت بگیرم / زان که چون صبح به آه سحرمت یافته‌ام (ایهام)
 (۴) فردا که پیشگاه حقیقت شود پدید / شرمنده رهروی که عمل بر مجاز کرد (تشخیص)

۵۰ نوع تشبیه در همه‌ی ابیات عقلی به حسّی است به‌جز بیت:
 (۱) بدی هم‌چو آتش بود در نهان / که پیدا کند خویشتن ناگهان
 (۲) چو الماس کاهن ببرد همی / سخن نیز دل را بدرزد همی
 (۳) نهنگی است هجران و دریاست عشق / به دریا بود جاودانه نهنگ
 (۴) آن سیه زلف بر آن عارض گویی که همی / به پر زاغ کسی آتش را باد کند

۵۱ آرایه‌های بدیعی مقابل کدام بیت نادرست است؟
 (۱) دندان‌های هر قصری پندی دهدت نونو / پند سر دندان‌ه بشنو ز بن دندان (واج‌آرایی)
 (۲) همه شور و نشاطی، همه عشقی و امیدی / همه سحری و فسونی، همه نازی و خرامی (تکرار)
 (۳) برند از برای دلی بارها / خورند از برای گلی خارها (ترصیع)
 (۴) ای تو ولی احسان دل ای حسن رویت دام دل / ای از کرم پرسیان دل وی پرسشت آرام دل (موازنه)

۵۲ متن زیر از کدام کتاب گرفته شده و نثر کدام دوره است؟
 «امیر گفت: پوشیده کس باید فرستاد نزدیک ظاهر و بدو بپاید نبشت که ما چنین و چنین خواهیم کرد، فضل گفت امیرالمومنین را به خط خویش ملاحظه‌ی باید نبشت، در ساعت دویست و کاغذ و قلم خواست و این ملاحظه نبشت و به فضل داد.»

(۱) قابوس‌نامه، غزنوی و سلجوقی
 (۲) تاریخ بلعمی، سامانی
 (۳) تاریخ بیهقی، غزنوی و سلجوقی
 (۴) تاریخ بیهقی، سامانی

۵۳ از دیدگاه سبک‌شناسی کدام دو عبارت درست است؟
 الف) سبک در اصلاح ادبی، شیوه‌ی خاص بیان یک اثر یا آثار ادبی است.
 ب) براساس نظریه‌ی ارسطو، سبک عامیانه و عالمانه به تناسب مخاطب شکل می‌گیرد.
 ج) بهار برای شعر فارسی چهار نوع سبک قایل است و دوره‌ی سبک بازگشت از قرن دهم تا سیزدهم است.
 د) به خاطر شباهت‌هایی که در سبک شخصی شاعران و نویسندگان وجود دارد، نمی‌توان آن‌ها را در یک دسته جای داد.

(۱) ج - د (۲) ب - ج (۳) د - الف (۴) الف - ب

۵۴ کتاب‌های نثر فارسی عصر سامانی در کدام گزینه درست است؟
 (۱) سیاست‌نامه، شاهنامه‌ی ابومنصوری، تاریخ طبری
 (۲) تاریخ بلعمی، سیاست‌نامه، تفسیر طبری
 (۳) شاهنامه‌ی ابومنصوری، ترجمه‌ی تفسیر طبری، تاریخ بلعمی
 (۴) ترجمه‌ی تفسیر طبری، تاریخ بلعمی، تاریخ بیهقی

ویژگی زبان سبک خراسانی در کدام ابیات وجود دارد؟ (۵۵)

- (الف) کسی را که کوتاه باشد خرد / به دین نیاکان خود ننگرد
 (ب) ور ایدونک تنگ اندر آید سخن / به جنگ اندرون هیچ تندی مکن
 (ج) یک آهو که از یک دروغ آیدا / به صد راست گفتن نییرایدا
 (د) چو آگاه شد لشکر از مرگ شاه / پراکنده گشتند زان رزمگاه
 (ه) به دشت اندرون تشنه را خاک شور / نماید چو آب این درفشنده هور
- (۱) الف - ب - ج   (۲) ج - د - ه   (۳) الف - ج - د   (۴) ب - ج - ه

کاربردهای کهن که امروزه به گونه‌ای دیگر به کار گرفته می‌شوند، در کدام عبارت وجود دارد؟ (۵۶)

- (۱) و پیغامبر صلی الله علیه نام خویش از پیش نام او نبشته بود، وزیر گفت این مردم کیست که نام خویش پیش نام من کردست؟
 (۲) پس این رسولان به خشم بازگشتند و گفتند این مرد ملک ما را همی خواهد کشت و به یمن آمدند.
 (۳) روزی چند برآمد، پس ایشان بیامدند و پیش پیغامبر شتاب همی کردند، بسیار.
 (۴) و همچنین به مکه اندر همی بودند تا وقت هجرت پیغامبر علیه‌السلام که پیغامبر از دست کافران به مکه نمی‌توانستند بود.

با توجه به سطح موسیقایی و تناسب‌های آوایی، در کدام بیت آرایه‌ی موازنه به کار رفته است؟ (۵۷)

- (۱) خوش می‌دهد نشان جلال و جمال یار / خوش می‌کند حکایت عزّ و وقار دوست
 (۲) حال دل با تو گفتم هوس است / خیر دل شغفتم هوس است
 (۳) دل سراپرده‌ی محبت اوست / دیده آینه‌دار طلعت است
 (۴) روضه‌ی خلدبرین خلوت درویشان است / مایه‌ی محتشمی خدمت درویشان است

نوع تشبیه در کدام بیت حسی به حسی است؟ (۵۸)

- (۱) بر کشتی عمر تکیه کم کن / کاین نیل نشیمن نهنگ است
 (۲) ابر سیه برآمد باران آن سفید / این چون بلور روشن و آن چون شبه به رنگ
 (۳) این جهان پاک خواب کردار است / آن شناسد که دلش بیدار است
 (۴) کسان که تلخی زهر طلب نمی‌دانند / ترش شوند و بتابند روز اهل سوال

علامت هجایی مصراع «گفتم گره نگشوده‌ام زان طره تا من بوده‌ام» با کدام مصراع هماهنگ است؟ (۵۹)

- (۱) راهی بزن که آهی بر ساز آن توان زد.
 (۲) پیرانه سرم عشق جوانی به سر افتاد
 (۳) با عقل گشتم همسفر یک کوچه راه از بی کسی
 (۴) چون شبروان پوید همی در تیره شب

هجاهای واژه‌های زیر، با حذف همزه، در کدام گزینه درست است؟ (۶۰)

«خوش‌آواز، دل‌افسرده، خواب‌آلود»

- (۱) U - - - U - - - U - - - U - - - U
 (۲) U - - - U - - - U - - - U - - - U
 (۳) U - - - U - - - U - - - U - - - U
 (۴) U - - - U - - - U - - - U - - - U

۶۱ علامت هجای کدام مصراع با هجاهای زیر، هماهنگ است؟

« - U - - - U - - - U - - - U - »

- ۱) یک دو جامم دی سحرگه اتفاق افتاده بود
 ۲) خوبان جهان صید توان کرد به زر
 ۳) بیستون کنند فرهاد نه کاری است شگفت
 ۴) خدایا به خواری مران از درم

۶۲ در کدام بیت حذف همزه وجود دارد؟

- ۱) یاد ایامی که در گلشن فغانی داشتم / در میان لاله و گل آشیانی داشتم
 ۲) آینه ار نقش تو بنمود راست / خود شکن آینه شکستن خطاست
 ۳) یکی تشنه می‌گفت و جان می‌سپرد / خنک نیکبختی که در آب مرد
 ۴) اگر آینه‌رویی در نظر می‌داشت صائب / به طوطی می‌چشاندم شیوهی شیرین مقالی را

۶۳ علامت هجایی مصراع کدام بیت چهار بار (- U - -) تکرار شده است؟

- ۱) باران اشکم می‌دود وز ابرم آتش می‌جهد / با پختگان گوی این سخن سوزش نباشد خام را
 ۲) نظر آوردم و بردم که وجودی به تو ماند / همه اسمند و تو جسمی، همه جسمند و تو روحی
 ۳) روزگار است این‌که گه عزت دهد گه خوار دارد / چرخ بازیگر از این بازیچه‌ها بسیار دارد
 ۴) ای باد بامدادی خوش می‌روی به شادی / پیوند روح کردی، پیغام دوست دادی

۶۴ با توجه به قلمرو زبانی در همه‌ی ابیات ویژگی‌های سبک خراسانی وجود دارد، به جز:

- ۱) چون که نشویی سئب چرب خویش / گر تو چنین سخت و سره گازی؟
 ۲) نام مسلمانی بس کرده‌ای / نیستی آگه که به چاه اندری
 ۳) گر چه نهان شد پری از چشم ما / زین نکند کسی بر پری
 ۴) گشتن این گنبد نیلوفری / گر نه همی خواهد گشت اسپری

۶۵ آثار مثنوی کدام گزینه به ترتیب آثار دوره‌ی غزنوی و سلجوقی، سامانی، سلجوقی و غزنوی است؟

- ۱) شاهنامه‌ی ابومنصوری - تاریخ بلعمی - سیاست‌نامه
 ۲) قابوس‌نامه - التفهیم - کشف‌المحجوب
 ۳) ترجمه‌ی تفسیر طبری - سفرنامه - شاهنامه‌ی ابومنصوری
 ۴) تاریخ بیهقی - قابوس‌نامه - کیمیای سعادت

۶۶ قابوس‌نامه و لطایف‌الطوائف به ترتیب چه محتوایی دارند؟

- ۱) تعلیمی، حکمی
 ۲) تاریخی، انتقادی
 ۳) تاریخی، غنایی
 ۴) تعلیمی، طنز

۶۷ کدام اثر از آثار مثنوی فارسی دوره‌ی دوم نیست؟

- ۱) مرزبان‌نامه
 ۲) مقامات حمیدی
 ۳) کیمیای سعادت
 ۴) چهارمقاله نظامی عروضی

۶۸ با توجه به بیت زیر، کدام گزینه ویژگی ادبی نیست؟

- «وان نرگس مصور چون لؤلؤی منور / زر اندر او مدور چون ماه بر ثریا»
 ۱) شبکه‌ی معنایی میان «لؤلؤ، زر» و «ماه، ثریا»
 ۲) شعر واقع‌گراست و توصیفات عمدتاً طبیعی و ساده است.
 ۳) تشبیهات حسّی به حسّی است.
 ۴) بیت قافیه‌ی میانی دارد.

۶۹

در کدام بیت، تشبیه عقلی به حسّی وجود دارد؟

- ۱) ساقی آن باده که از لعل تو در ساغر ریخت / آتشی بود که در خانه‌ی میخواران زد
- ۲) گر به رویت کرده‌ام تشبیه ماه / شرمسارم کاین گناهی روشنی است
- ۳) درد دل را گفتم از وصلش دوا سازم ولیک / دردمندان محبت را دوا جز درد نیست
- ۴) هلال اگر چه به ابروی یار می ماند / ولی نمونه‌ای از این تن نزار من است

۷۰

کدام بیت فاقد «موازنه» است؟

- ۱) تا کی روم از عشق تو شوریده به هر سوی / تا کی دَوم از شور تو دیوانه به هر کوی
- ۲) مشتاق توام با همه جور و جفایی / محبوب منی با همه جرمی و خطایی
- ۳) عارض نتوان گفت که دور قمر است این / بالا نتوان خواند که سرو چمن است آن
- ۴) بلبل خجل از زمزمه‌ی مرغ دل من / گل منفعل از غنچه‌ی شاخ چمن من

۷۱

با توجه به متن زیر، ویژگی‌های نثر دوره‌ی سامانی در همه‌ی گزینه‌ها درست است، به‌جز:

«و هر قوتی را خوشی اندر یافت آن چیز بود که وی را قوت بر وی است و از بهر وی است و آن چیز موافق وی است و لکن اندرین باب تفاوت سه گونه افتد: یکی تفاوت قوت، که هر چند قوت شریف‌تر و قوی‌تر آن چیز که فعل وی بود، شریف‌تر و قوی‌تر»

- ۱) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی
- ۲) کوتاهی جملات
- ۳) ایجاز و اختصار در لفظ و معنا
- ۴) تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث

۷۲

در همه‌ی ابیات تشبیه از نوع حسّی به حسّی به کار رفته است، به‌جز:

- ۱) وان نرگس مصور چون لؤلؤ منور / زر اندرو مدور چون ماه بر ثریا
- ۲) سوسن لطیف و مشکین چون خوشه‌های پروین / شاخ و ستاک نسرين چون برج ثور و جوزا
- ۳) این مشکبوی عالم وین نوبهار خرم / بر ما چنان شد از غم چون گور تنگ و تنها
- ۴) سرخ و سیه شقایق هم ضدّ و هم موافق / چون مؤمن و منافق پنهان و آشکارا

۷۳

ویژگی‌های فکری سروده‌ی زیر از «کسایی» در همه‌ی گزینه‌ها درست است، به‌جز:

- «باد صبا درآمد فردوس گشت صحرا / آراست بوستان را نیشان به فرش دیبا
 آهو همی گرازد گردن همی فرازد / گه سوی کوه تازد گه سوی باغ و صحرا
 یاقوت‌وار لاله بر برگ لاله ژاله / کرده بدو حواله غواص در دریا
 عالم بهشت گشته عنبر سرشت گشته / کاشانه زشت گشته صحرا چو روی حورا ...»
- ۱) سادگی فکر و کلام و عدم آمیختگی با اندیشه‌های فلسفی و عرفانی
  - ۲) روح شادی و نشاط و خوش باشی، در شعر غلبه دارد.
  - ۳) استفاده از آرایه‌های ادبی، طبیعی، و در حدّ اعتدال است.
  - ۴) شعر واقع‌گراست و توصیفات طبیعی، ساده و محسوس است.

۷۴

ویژگی‌های نثر دوره‌ی غزنوی و سلجوقی در همه‌ی گزینه‌ها درست است، به‌جز:

- ۱) ایجاز و اختصار
- ۲) تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث
- ۳) افزایش کاربرد لغات عربی نسبت به دوره‌ی قبل
- ۴) حذف افعال به قرینه

۷۵ در ابیات برگزیده از سبک خراسانی، ویژگی‌های شعر در قلمرو زبانی در همهی گزینه‌ها درست است، به جز:

- «خردمند گوید من از هر گروه / خردمند را بیش دیدیم شکوه
شود نیکی افزون چون افزون شود / وز آهوی بد پاک بیرون شود
کسی کو به دانش برد روزگار / نه او یافه ماند نه آموزگار...»
- (۱) قالب شعر مثنوی و قافیه و ردیف بسیار ساده است.
(۲) تغییر معنایی بعضی از واژگان
(۳) کمی لغات عربی و لغات بیگانه در مقایسه با دوره‌های بعد
(۴) تفاوت تلفظ برخی از کلمات در مقایسه با زبان امروز

۷۶ کدام ابیات دارای موازنه است؟

- (الف) موضع کفر نیست جز در رنج / مرجع شکر نیست جز سرگنج
(ب) جوی روان سیمین گشته ز آب / برگ رزان زرین گشته زیاد
(ج) کلاه سعادت یکی بر سرش / گلیم شقاوت یکی بر درش
(د) غنچه باشید کودکان بر کشند / دانه باشی مرغکانت بر چند
- (۱) ج - د (۲) الف - د (۳) الف - ب (۴) ب - ج

۷۷ خط عروضی زیر متعلق به کدام مصرع است؟

- - U U - - U U - - U U - - U -

- (۱) فریاد من از دست غمت عیب نباشد
(۲) پیش ما رسم شکستن نبود عهد وفا را
(۳) بوی بهشت می‌گذرد یا نسیم دوست
(۴) روی تو خوش می‌نماید آینه ما

۷۸ در کدام یک تقطیع عروضی، به ترتیب، با «دَرَم سَنَگ، بَرخَوَانَدَن، دِیْرِزِی، کَرَمَت با که» یکسان است؟

- (۱) سَبَّک‌بَار، جَان‌افشَان، گَرَم‌زَو، قَدَمی پیش
(۲) بَازاری، جَادُوَان، شَادَاب، که چرا خواهی
(۳) هَوَس‌رَان، نَام‌داری، وَاچین، سَخْنَم بَشْنُو
(۴) حُرُوف‌چین، هَم‌مایه، کَام‌جوی، فَعْلَاثُن فَع

۷۹ با توجه به قواعد تقطیع عروضی، وزن شعر در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) هم فاخته بشاد فروبسته زبان را
(۲) خیزید که هنگام صبح دگر آمد
(۳) نزدیک خُروس از پی بیداری مستان
(۴) گهی از سعی او گردد سرشته خاک با لادن

۸۰ کدام یک از ویژگی‌های ادبی سبک خراسانی به شمار می‌رود؟

- (۱) تفاوت تلفظ در برخی کلمات در مقایسه با فارسی امروز
(۲) کاربرد برخی کلمات کهنه و مهجور
(۳) واقع‌گرایی و توصیف‌گری ساده، محسوس و عینی
(۴) به‌کارگیری تشبیه (از نوع حسی) برای توصیف پدیده‌ها

۸۱ کدام گزینه نمودار نظریه ارسطو در طبقه‌بندی شعر است؟

- (۱) نام شاعر - عناصر برجسته زبانی - ویژگی‌های سبکی - دورن‌مایه
(۲) فصاحت و بلاغت - نحو - زمان و دوره اثر - محتوا - فضای اجتماعی
(۳) نام صاحب اثر - زمان و دوره - قلمرو دانشی - محیط جغرافیایی
(۴) ابداع و نوآوری - شیوایی و رسایی - تناسب با مخاطب - صور خیال

۸۲

- در کدام گزینه سه ویژگی متفاوت نحوی - ساختاری در سبک خراسانی می‌توان یافت؟
- (۱) مهتری گر به کام شیر در است / شو، خطر گن ز کام شیر بجوی
  - (۲) گر به خواب اندر گسای دیدی این دیبای من / سوده کردی شرم و خجلت مر گسای را گسا
  - (۳) زدش بر زمین بر به کردار شیر / بدانست کاو هم نماند به زیر
  - (۴) نه نحس کیوان بود و نه روزگار دراز / چه بود؟ منت بگویم: قضای یزدان بود

۸۳

تعداد «هجا»ها در کدام گزینه بیش‌تر است؟

- (۱) در زیر بارِ عشق تو از پا درآمدم
- (۲) بوی آغوش تو را از نفس گل شنوم
- (۳) تا بر تو عرضه دارد احوال ملک دارا
- (۴) نمی‌باشد لباسی در بر من غیر عریانی

۸۴

نمودار هجایی مصراع «بنفشه رسته از زمین به طُرف جویبارها» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) - - UU - - UU - - UU - - UU
- (۲) - U - U - U - U - U - U - U - U
- (۳) - - UU - U - U - - UU - U - U
- (۴) - - - U - - - U - - - U - - - U

۸۵

واژه‌های کدام گزینه به ترتیب با واژه‌های «تجسم - جهانداران - رسیدن - تفاوت» هم‌وزن است؟

- (۱) رسیدن - هواداری - پریدن - تقلا
- (۲) رهایی - زیان‌آور - عاشقان - مراتب
- (۳) تبادل - پایداری - بهاران - بی‌کسی
- (۴) تأمل - پرستاری - نگون‌سار - مواهب

۸۶

کدام گزینه با بیت «گر عزم جفا داری، سر در رهت اندازم / ور راه وفا گیری، جان در قدمت ریزم» متناسب است؟

- (۱) نتواند که نهد بر سر کوی تو قدم / مگر آن‌کس که نخست از سر سر درگذرد
- (۲) روضه‌ی رضوان بدان صورت که وصفش خوانده‌ای / چون به معنی بنگری جز منزل احباب نیست
- (۳) آن به که زبان درکشم از وصف جمالت / زیرا که به گنهنش نرسد خاطر و صاف
- (۴) شرح غمت به وصف نخواهد شدن تمام / جهدم به آخر آمد و دفتر تمام شد

۸۷

اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «موازنه - ترصیع - واژه‌آرایی - واج‌آرایی» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

- الف) عالمی در طلب روی تو رفتند به خاک / چون که بر خاک نکردی نظر از کبر هنوز؟
  - ب) خیال خال تو با خود به خاک خواهم برد / که تا ز خال تو خاکم شود عبیرآمیز
  - ج) طره مفشان که غرامت بر ماست / طیره منشین که قیامت برخاست
  - د) خواست پریدن چمن از چابکی / خواست چکیدن سمن از نازکی
- (۱) د - ج - ب - الف   (۲) د - ج - الف - ب   (۳) ج - د - الف - ب   (۴) ج - الف - ب - د

۸۸

در کدام گزینه آرایه‌ی «موازنه» وجود ندارد؟

- (۱) هر آن نظر که نه در روی توست عین خطاست / هر آن نفس که نه بر یاد توست باد هواست
- (۲) خورده قسم اختران به پاداشم / بسته کمر آسمان به پیکارم
- (۳) ای نور چشم مستان در عین انتظارم / چنگی حزین و جامی بنواز یا بگردان
- (۴) ز گرز تو خورشید گریان شود / ز تیغ تو بهرام بریان شود

۸۹

کدام یک از گزینه‌های زیر همگی از آثار نثر در دوره غزنوی و سلجوقی است؟

- الف) تاریخ بیهقی - سفرنامه ناصر خسرو
 ب) قابوس‌نامه - سیاست‌نامه
 ج) چهار مقاله - کلیله و دمنه
 ه) کیمیای سعادت - کشف‌المحجوب

۱) الف - ب - ه   ۲) ج - د - ه   ۳) الف - ج - ه   ۴) ب - ج - د

۹۰

آرایه موازنه در کدام ابیات زیر به چشم می‌خورد؟

- الف) زشت باید دید و انگارید خوب
 ب) افتاد دو عالم ز نظر دیده ما را
 پ) ما را سری است با تو که گر خلق روزگار
 ت) چشمت به خواب چشم مرا خوب می‌برد
 ۱) الف و ب   ۲) الف و ت
 ۳) ب و ت   ۴) ب و پ

۹۱

در کدام عبارت آرایه موازنه به چشم می‌خورد؟

- ۱) گفت خاموش که در پستی فردن به که حاجت پیش کسی بردن.
 ۲) که بر ظاهرش عیب نمی‌بینم و بر باطنش غیب نمی‌دانم.
 ۳) دولت نه به کوشیدن است، بلکه چاره کار خلاق کم جوشیدن است.
 ۴) علم از بهر دین پروردن است نه از بهر دنیا خوردن.

۹۲

در کدام بیت هر دو آرایه «ترصیع و واژه‌آرایی» به چشم می‌خورد؟

- ۱) با من بودی، منت نمی‌دانستم / تا من بودی، منت نمی‌دانستم
 ۲) رفتم چو من از میان، تو را دانستم / با من بودی، منت نمی‌دانستم
 ۳) از نور نبی واقف این راه شدیم / وز مهر علی عارف الله شدیم
 ۴) چون پیروی نبی و آتش کردیم / ز اسرار حقایق همه آگاه شدیم

۹۳

خط عروضی واژه‌های کدام گزینه درست است؟

- ۱) خودخواهی ← خُذخواهی / تو ← تْ / مرنجان ← مَرْنجان
 ۲) معمولاً ← مَعْمولن / هرچه ← هَرْچ / مجموعه ← مَجْموع
 ۳) عزت ← عِزْت / پشتوانه ← پشتوان / خواستن ← خَاسْتَن
 ۴) خویش ← خَیْش / که ← کِ / خورشید ← خُورشید

۹۴

واژه‌های کدام گزینه به ترتیب با واژه‌های «رادمهر - خشک - بی‌باک - دردناک - بی‌تحرك» هم‌وزن‌اند؟

- ۱) زادگاه - پنجه - پاییز - پاسبان - آسمانی
 ۲) استوانه - رحم - آینه - بادگیر - جاویدانی
 ۳) خاکسار - خانه - دستار - روزگار - دستیاری
 ۴) عاشقانه - درد - پایانه - دانشگاه - پاسداری

۹۵

واژه‌های کدام گزینه به ترتیب، با واژه‌های «آفتابی، مهار، آدمی، مرگ» هم‌وزن است؟

- ۱) آشکارا، آفتاب، خاطره، باد
 ۲) پایداری، جهان، بی‌کسی، قند
 ۳) آشنایی، بهار، عاشقان، خانه
 ۴) جاودانه، میان، آسمان، اشک

- ۹۶ الگوی هجایی مصراع «نمی‌دانم چه می‌خواهم چه جویم» در کدام گزینه آمده است؟
- (۱) U - U - - U - - - U U   - - U - - U - - U - U
- (۲) U - U - - U - - - U U   - - U - - U - - U - U
- (۳) - U - - U - - U - - U   - - U - - - U - - - U
- (۴) - U - - U - - U - - U   - - U - - - U - - - U

- ۹۷ کدام گزینه با بیت زیر، تناسب معنایی کم‌تری دارد؟
- «شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحل‌ها؟»
- (۱) او چه داند که چیست حالت عشق؟ / که بر او عشق، تیر غم زده‌ست
- (۲) حدیث عشق نداند کسی که در همه عمر / به سر نکوفته باشد در سرایی را
- (۳) راز من در عشق او پنهان نباشد تا مرا / روی زرد و باد سرد و دیده‌ی گریان بود
- (۴) غرقه در دریای عشقش حال ما داند که چیست / این سخن آسوده بر ساحل کجا داند که چیست؟

- ۹۸ سبک نثر کدام اثر متفاوت است؟
- (۱) قابوس‌نامه   (۲) التفهیم   (۳) کیمیای سعادت   (۴) تاریخ بیهقی

- ۹۹ در کدام گزینه «متمم» با دو حرف اضافه آمده است؟
- (۱) برآمد بر آن تخت فرخ پدر / به رسم کیان بر سرش تاج زر
- (۲) یکی آتشی بر شده تابناک / میان آب و باد از بر تیره‌خاک
- (۳) از آن پس هر آن‌کس که بگرفت گاه / به شاهی به سر برنهادی کلاه
- (۴) بر مفرش خاک خفتگان می‌بینم / در زیر زمین نهفتگان می‌بینم

- ۱۰۰ بنا بر تقسیم‌بندی ارسطو «سبک تعلیمی» بر چه اساسی نام‌گذاری شده است؟
- (۱) هدف   (۲) مخاطب   (۳) موضوع   (۴) قلمرو دانشی

- ۱۰۱ در کدام گزینه آرایه‌ی «تکرار» وجود ندارد؟
- (۱) دل شکسته مروّت بود که باز دهند / که باز می‌دهد این دردمند را دل ریش
- (۲) ما سپر انداختیم با تو که در جنگ دوست / زخم توان خورد و تیغ بر نتوان آختن
- (۳) دگر من از شب تاریک هیچ غم نخوردم / که هر شبی را روزی مقدر است انجام
- (۴) یار از برای نفس گرفتن طریق نیست / ما نفس خویشتن بکشیم از برای یار

- ۱۰۲ کدام گزینه با بیت زیر تناسب معنایی کم‌تری دارد؟
- «کنون زمانه دگر گشت و من دگر گشتم / عصا بیار، که وقت عصا و انبان بود»
- (۱) جوانی نکو دار کاین مرغ زیبا / نماند در این خانه‌ی استخوانی
- (۲) مخسب آسوده ای برنا! که اندر نوبت پیری / به حسرت یاد خواهی کرد ایام جوانی را
- (۳) الفت پیری و نسیان جوانی بین که دیگر / خود نمی‌دانم که پیری دوست دارم یا جوانی
- (۴) از جوانی نیست غیر از داغ حسرت در دلم / نقش پایی چند از آن طاووس زرین‌بال ماند

۱۰۳

- کدام گزینه در قلمرو فکری سبک خراسانی سروده نشده است؟
- ۱) دلا، تا کی همی جویی منی را؟ / چه داری دوست هرزه دشمنی را؟
  - ۲) نقد صوفی نه همه صافی بی‌غش باشد / ای بسا خرقه که مستوجب آتش باشد
  - ۳) شاد زی با سیاه چشمان، شاد / که جهان نیست جز فسانه و باد
  - ۴) به روز نیک کسان، گفت: تا تو غم نخوری / بسا کسا! که به روز تو آرزومند است

۱۰۴

- در همه‌ی گزینه‌ها به «ویژگی‌های فکری» سبک خراسانی اشاره شده است، به‌جز .....
- ۱) شعر واقع‌گراست و توصیفات عمدتاً طبیعی، ساده، محسوس و عینی است.
  - ۲) روح شادی و نشاط و خوش‌باشی و تساهل در شعر غلبه دارد.
  - ۳) روح حماسه بر ادبیات این دوره، حاکم است.
  - ۴) کهنه و مهجور بودن بخشی از لغات در مقایسه با دوره‌های بعد.

۱۰۵

- در کدام گزینه به‌ترتیب زمانی به دوره‌های شعر فارسی از نظر ملک‌الشعرای بهار اشاره شده است؟
- ۱) خراسانی - هندی - عراقی - بازگشت - معاصر
  - ۲) ترکستانی - عراقی - هندی - بازگشت - مشروطه
  - ۳) خراسانی - عراقی - ترکستانی - هندی - بازگشت
  - ۴) ترکستانی - خراسانی - هندی - مشروطه - معاصر

۱۰۶

- همه‌ی موارد زیر، از ویژگی‌های نثر دوره‌ی «غزنوی» و «سلجوقی» است، به‌جز .....
- ۱) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی
  - ۲) حذف افعال به قرینه
  - ۳) اطناب
  - ۴) تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث و اشعار عرب

۱۰۷

- در تقسیم‌بندی سبک از دیدگاه ارسطو، سبک‌های «بیهقی - عرفانی - عامیانه - تعلیمی» به‌ترتیب بر کدام اساس قرار دارند؟
- ۱) نام مؤلف، موضوع، مخاطب، هدف
  - ۲) موضوع، مخاطب، زمان، هدف
  - ۳) نام مؤلف، موضوع، هدف، زبان به‌کار گرفته شده
  - ۴) زبان به‌کار گرفته شده، زمان، مخاطب، موضوع

۱۰۸

- در همه‌ی گزینه‌ها آرایه‌های تشبیه وجود دارد، به‌جز .....
- ۱) روزم شب است بی‌تو و چون روز روشن است / کان لحظه شب بود که نهان باشد آفتاب
  - ۲) خورشید را به روی تو تشبیه چون کنم / کو هم‌چو بندگان دهدت بوسه بر جناب
  - ۳) بر روی چون مه ار چه بتابی کمند زلف / باری به هیچ روی ز من روی بر متاب
  - ۴) گفتم مگر به خواب توان دیدنت ولیک / دانم که خواب را نتوان دید جز به خواب

۱۰۹

- کدام بیت، نمونه‌ای از ترصیع است؟
- ۱) ز گرز تو خورشید گریان شود / ز تیغ تو بهرام بریان شود
  - ۲) ما برون را ننگریم و قال را / ما درون را بنگریم و حال را
  - ۳) همه بینند نه این صنع که من می‌بینم / همه خوانند نه این نقش که من می‌خوانم
  - ۴) چرخ ار چه رفیع، خاک پایت / عقل ار چه بزرگ، طفل راحت

۱۱۰ وزن کدام مصراع‌ها، یکسان است؟

- (الف) بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم
 (ب) یا رب سببی ساز که یارم به سلامت
 (ج) ای باد بامدادی خوش می‌روی به شادی
 (د) تا رنج تحمل نکنی گنج نیابی
 (ه) ای تیر غمت را دل عشاق نشانه

(۱) الف، ب، د (۲) الف، ب، ج (۳) ب، د، ه (۴) ج، د، ه

۱۱۱ واژه‌های کدام گزینه به ترتیب با واژه‌های «نهفته، آشکار، واقعیت»، هم‌وزن است؟

- (۱) غبار، التماس، دستگیری (۲) سفینه، آستانه، آزادگی (۳) نوشته، داستان، کارنامه (۴) مقابل، گردباد، شکایت

۱۱۲ با توجه به علائم همجایی ترکیبات زیر، در چند مورد، همزه حذف شده است؟

- (دل‌آزرده = U - - U) (کارآمد = - - U -) (مردافکن = - - U -) (پیام‌آور = - - - U) (گل‌افشان = - - U -)
 (خوش‌اندام = U - - -) (عالم‌آرای = U - - U -)

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۱۱۳ در کدام بیت از دو حرف اضافه برای یک متمم استفاده شده است؟

- (۱) درختی گشن رسته در پیش تخت / که دادی بر از هفت سان آن درخت
 (۲) ز بیرونش بتخانه‌ای پرنگار / بر او بی‌گران برده گوهر به کار
 (۳) نهاده در ایوانش و تختی ز عاج / بتی در وی از زر با طوق و عاج
 (۴) هر آن برگ کز وی شدی آشکار / شدی چهر آن بت برو برنگار

۱۱۴ ویژگی‌های شعر سبک خراسانی در قلمرو زبانی، کدام است؟

- (۱) قصیده قالب عمده‌ی شعر، غلبه‌ی روح شادی و خوش‌باشی، حاکمیت روح حماسی
 (۲) قافیه و ردیف بسیار ساده، سادگی فکر و کلام، توصیفات طبیعی
 (۳) سادگی زبان، کمی لغات عربی - کهنه و مهجور بودن بخشی از لغات در مقایسه با دوره‌های بعد
 (۴) افزایش کاربرد لغات عربی - کوتاهی جملات، ایجاز و اختصار در لفظ و معنی

۱۱۵ کدام گزینه از ویژگی‌های نثر دوره‌ی سامانی، محسوب نمی‌شود؟

- (۱) ایجاز و اختصار در لفظ و معنی
 (۲) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی
 (۳) تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث و اشعار عرب
 (۴) افزایش یافتن کاربرد نشانه‌های جمع فارسی بر جمع عربی

۱۱۶ ویژگی ادبی بیت «مرا بسود و فرو ریخت هر چه دندان بود / نبود دندان لا بل چراغ تابان بود» با ویژگی‌های سبکی

کدام دوره، متناسب است؟

(۱) خراسانی (۲) عراقی (۳) هندی (۴) آذربایجانی

۱۱۷ کدام گزینه، از ویژگی‌های شعر سبک خراسانی در قلمرو «ادبی» است؟

- ۱) تفاوت تلفظ برخی از کلمات در مقایسه با زبان امروز
- ۲) استفاده از دو نشانه برای یک متمم، مانند «زدش بر زمین بر»
- ۳) معشوق، عمدتاً زمینی است و روح حماسه بر ادبیات این دوره حاکم است.
- ۴) در توصیف پدیده‌ها بیش‌تر از تشبیه (نوع حسی) بهره گرفته می‌شود.

۱۱۸ ویژگی‌های زبانی ابیات زیر در همه‌ی گزینه‌ها درست است؛ به‌جز:

- «درختی گلشن رُسته در پیش تخت / که دادی بر از هفت سان آن درخت
نه باری بدین سان به بار آمدی / که هر سال بارش دو بار آمدی
هر آن برگ کز وی شدی آشکار / بدی چهر آن بت بر او بر، نگار»
- ۱) فراوانی کاربرد کلمات با ساخت «ساده»
  - ۲) کاربرد جناس تام: بار (ثمر) بار (دفعه)
  - ۳) «ی» استمراری در آخر بعضی افعال (دادی، آمدی، شدی)
  - ۴) استفاده از دو نشانه برای یک متمم (بر او بر)

۱۱۹ متن زیر، مربوط به کدام دوره‌ی نثر است و دو ویژگی مهم آن چیست؟

- «برهه گفت که دریغا که من نشانی بر پیشانی عبدالمطلب دیده بودم که اگر او از بهرخانه حاجب خواستی، من حالی حاجت او برآوردمی و روا گردانیدمی. پس عبدالمطلب گفت که ایها الملک، من خداوند اشترم نه خداوند خانه و مر این خانه را خداوندی هست و او خانه‌ی خود را نگاه دارد.»
- ۱) دوره‌ی سامانی، تکرار فعل و اسم، لغات کم کاربرد فارسی
  - ۲) دوره‌ی غزنوی، تکرار فعل و اسم، حذف افعال به قرینه
  - ۳) دوره‌ی سامانی، اطناب، حذف افعال به قرینه
  - ۴) دوره‌ی سلجوقی، کوتاهی جملات، کاربرد اندر به جای در

۱۲۰ طبق نظریه‌ی ارسطو، در طبقه‌بندی سبک‌ها، کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) براساس قلمرو دانشی؛ مانند علمی، فلسفی
- ۲) براساس هدف؛ مانند سبک عامیانه، سبک عالمانه
- ۳) براساس موضوع و نوع؛ سبک عرفانی، سبک حماسی
- ۴) براساس محیط جغرافیایی؛ سبک آذربایجانی، سبک خراسانی

۱۲۱ از نظر نوع و طرفین تشبیه، کدام بیت متعلق به سبک خراسانی نیست؟

- ۱) آن برگ رزان بین که بر آن شاخ رزان است / گویی به مثل پیرهن رنگ رزان است
- ۲) دشت مانده‌ی دیبای منقش گشته‌ست / لاله بر طرف چمن چون گه آتش گشته‌ست
- ۳) آن که زلفش چو خوشه‌ی عنب است / لبش از رنگ هم‌چو آن عنب
- ۴) بهار عافیت عمری‌ست کز ما دور می‌تازد / به گردش آورم رنگی که گردانم عنانش را

۱۲۲ «استفاده از دو نشانه برای یک متمم» که از ویژگی‌های شعر سبک خراسانی است، در کدام گزینه وجود ندارد؟

- ۱) فروهشت رستم به زندان کمند / برآوردش از چاه با پای‌بند
- ۲) به دیبا بیاراسته گاه شاه / نهاده به سر بر کیانی کلاه
- ۳) نشست به گاه اندرون می به چنگ / دل و گوش داده به آوای چنگ
- ۴) به خورشید بر چشم و هیزم به بر / که تا کی برآرد شب از کوه سر

۱۲۳ در کدام گزینه به ترتیب به دوره‌های تاریخی نثر فارسی (بر بنیاد تقسیم‌بندی بهار) اشاره شده است؟

- ۱) سامانی - غزنوی و سلجوقی اول - سلجوقی دوم و خوارزمشاهیان - عراقی - بازگشت - ساده‌نویسی
- ۲) خراسانی - سلجوقی - غزنوی و خوارزمشاهی - هندی - بازگشت - معاصر
- ۳) ترکستانی - غزنوی و سلجوقی - عراقی - هندی - بازگشت - مشروطه - معاصر
- ۴) سامانی - خراسانی و ترکستانی - غزنوی و سلجوقی - خوارزمشاهی - عراقی - هندی - ساده‌نویسی

۱۲۴ براساس نظریه‌ی محمدتقی بهار (ملک‌الشعرا) محدوده‌ی زمانی سبک هندی کدام است؟
 ۱) دهم تا سیزدهم (۲) ششم تا قرن دهم (۳) تمام طول قرن سیزدهم (۴) هشتم تا یازدهم

۱۲۵ واژه‌های «بی‌پایه - آینه - دلواپسی» به ترتیب با واژه‌های کدام گزینه هم‌وزن هستند؟

- ۱) توانا - زبردست - جفاکار
- ۲) بی‌تابی - آفتاب - زمستان
- ۳) عاقبت - ناامیدی - آواره
- ۴) آذوقه - خشکیده - آزادگی

۱۲۶ کدام ویژگی زبانی سبک خراسانی در ابیات زیر وجود دارد؟

مهتری گر به کام شیر در است / شو، خطر کن ز کام شیر بجوی
 یا بزرگی و عزّ و نعمت و جاه / یا چو مردانت مرگ رویاروی

- ۱) مضمون اصلی این شعر حماسی و مدح است.
- ۲) از دو نشانه برای یک متمم استفاده شده است.
- ۳) استفاده از آرایه‌های ادبی طبیعی و در حد اعتدال است.
- ۴) سادگی فکر و کلام در اشعار این دوره مشهود است.

۱۲۷ در کدام گزینه، بر اساس نظر ملک‌الشعرا بهار، ترتیب دوره‌ها درست است؟

- ۱) سبک ترکستانی - عراقی - هندی - بازگشت - مشروطه - معاصر
- ۲) سبک خراسانی - هندی - عراقی - بازگشت - مشروطه - معاصر
- ۳) سبک عراقی - ترکستانی - هندی - مشروطه - بازگشت - معاصر
- ۴) سبک خراسانی - عراقی - هندی - معاصر - بازگشت - مشروطه

۱۲۸ کدام گزینه از ویژگی‌های ادبی سبک خراسانی است؟

- ۱) کم بودن لغات عربی به‌جز اصطلاحات دینی و علمی
- ۲) استفاده از قافیه و ردیف بسیار ساده
- ۳) استفاده از دو نشانه برای یک متمم
- ۴) کهنه و مهجور بودن برخی از کلمات

۱۳۶) مصراع دوم کدام یک از ابیات زیر از $U/---U/---U/---U$ ساخته شده است؟

- ۱) یاد ایامی که در گلشن فغانی داشتم / در میان لاله و گل آشیانی داشتم
- ۲) همی گویم و گفته‌ام بارها / بود کیش من مهر دلدارها
- ۳) ای آن که غمگنی و سزاواری / وندر نهان، سرشک همی باری
- ۴) چرا مطرب نمی‌خواند سرودی / چرا ساقی نمی‌گوید درودی؟

۱۳۷) با توجه به علامت هجاها، در کدام گزینه همه واژه‌ها با حذف همزه تلفظ شده‌اند؟

- ۱) دانش آموز (U---U-) دل‌آور (---U) سرانداز (U---U)
- ۲) درافکنده (U---) بهار آمد (---U-U) فرآیند (U---)
- ۳) سرافراز (U---) گل‌آرایی (----) درانداخت (U---)
- ۴) نرم‌افزار (U---U-) آتش‌افروز (U----) سرآسیمه (U---)

۱۳۸) در کدام بیت آرایه «موازنه» وجود دارد؟

- ۱) تو را صبا و مرا آب دیده شد غماز / وگرنه عاشق و معشوق رازداران‌اند
- ۲) ای از مکارم تو شده در جهان خبر / افکنده از سیاست تو آسمان سپر
- ۳) یاد باد آن‌که سر کوی توام منزل بود / دیده را روشنی از خاک درت حاصل بود
- ۴) گر عزم جفا داری سر در رهت اندازم / و راه وفا گیری جان در قدمت ریزم

۱۳۹) در کدام بیت آرایه «ترصیع» به چشم می‌خورد؟

- ۱) ما همه شیران ولی شیر علم / حمله‌شان از باد باشد دم به دم
- ۲) ما چو چنگیم و تو زخمه می‌زنی / زاری از ما نه توزاری می‌کنی
- ۳) اهل نار و خلد را بین هم دکان / در میان‌شان برزخ لا بیغیان
- ۴) ما چو ناییم و نوا در ما ز توست / ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست

۱۴۰) تقطیع هجایی بیت زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- کی رفته‌ای ز دل که تمنّا کنم تو را / کی بوده‌ای نهفته که پیدا کنم تو را
- ۱) -U-U-U-U-U-U- (۱)
  - ۲) --U---UU-U-U-- (۲)
  - ۳) -U-U---UU-U-U-U- (۳)
  - ۴) -U-U---UU-U-U-- (۴)

۱۴۱) تقطیع هجایی مصراع «ای ساربان آهسته رو کارام جانم می‌رود» کدام گزینه است؟

- ۱) -U--UU--UU-- (۱)
- ۲) -U---U---U--- (۲)
- ۳) UU---U---U--- (۳)
- ۴) -U--UU--UU-- (۴)

۱۴۲) بیت زیر از تکرار چهار بار ..... ساخته شده است.

- بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم / فلک را سقف بشکافیم و طرحی نو دراندازیم
- ۱) -U-U- (۱)
  - ۲) --U- (۲)
  - ۳) ---U (۳)
  - ۴) --UU (۴)

۱۴۳ در مصراع اول بیت زیر، چند هجای کوتاه وجود دارد؟
تو از هر در که بازآیی بدین خوبی و زیبایی / دری باشد که از رحمت به روی خلق بگشایی
(۱) چهار (۲) هشت (۳) نه (۴) سه

۱۴۴ با توجه به علامت هجاها، کدام واژه با حذف همزه تلفظ شده است؟
(۱) برآشفتن (U---) (۲) درآمیخت (U---)
(۳) سرافکنده (U---) (۴) عقل آفرین (-U-U-)

۱۴۵ کدام یک از علامت‌های هجایی زیر غیر پایانی است؟
(۱) - U U - (۲) - U U - (۳) U - U U (۴) - - U -

۱۴۶ هجای ششم کدام بیت کوتاه است؟
(۱) توانا بود هر که دانا بود / ز دانش دل پیر برنا بود
(۲) گر من سخن نگویم در وصف موی و رویت / آینه‌ات بگوید پنهان که بی نظیری
(۳) شلوار تاخورده دارد مردی که یک پا ندارد / خشم است و آتش نگاهش یعنی تماشا ندارد
(۴) آنکه هلاک من همی خواند و من سلامتش / هر چه کند به شاهدهی کس نکند ملامتش

۱۴۷ در علامت هجاها، چهار بار (U---) تکرار شده است؟
(۱) بشو اوراق اگر هم درس مایی (۲) تو از هر در که بازآیی بدین خوبی و زیبایی
(۳) نخستین بار گفتش کز کجایی (۴) در این سرای بی کسی کسی به در نمی زند

۱۴۸ جداسازی هجاها، بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟
به هر کار کردم تو را آزمایش / سراسر فریبی، سراسر زیانی
(۱) ---U / ---U / ---U (۲) -UU / -UU / -UU
(۳) ---U / ---U / ---U (۴) -U- / -UU- / -UU-

۱۴۹ الگوی هجایی واژه «این» در کدام گزینه آمده است؟
(۱) صامت + مصوت بلند (۲) مصوت بلند + صامت
(۳) صامت + مصوت بلند + صامت (۴) صامت + مصوت بلند + مصوت بلند + صامت

۱۵۰ کدام توضیح در مورد هجای پایانی مصراع درست است؟
(۱) هجای پایانی همیشه کوتاه است. (۲) هجای پایانی می تواند بلند یا کوتاه باشد.
(۳) هجای پایانی همیشه کشیده است. (۴) هجای پایانی همیشه بلند محسوب می شود.

۱۵۱ در کدام گزینه مصراع «ما همه چشمیم و تو نور ای صنم» را آن طور که می خوانیم، هجاها را نوشته ایم؟
(۱) ما / هـ / م / چش / می / م / تو / نور / ای / صـ / نم
(۲) ما / هـ / م / چش / می / م / تو / نور / ای / صـ / نم
(۳) ما / هـ / م / چش / می / م / تو / نور / ای / صـ / نم
(۴) ما / هـ / م / چش / می / م / تو / نور / ای / صـ / نم

۱۵۲ «واج و» در چند واژه مصوت است؟

- وارد - یاور - بارو - مورچه - هوا - روز - رواید - شبیخون - نوازش - نور»
 ۴ (۱) ۶ (۲) ۵ (۳) ۸ (۴)

با توجه به متن به سوالات زیر پاسخ دهید:

«ای پسر، اگر از روی دین ننگری، از روی مردی خود نگر که پدر و مادر سبب نیکی و اصل پرورش تو اند، چون در حق ایشان مقصر باشی، چنان نماید که تو سزای هیچ نیکی نیستی و با پدر و مادر خود چنان باش که از فرزندان خود طمع داری که مثل آدمی مثل میوه است و مادر و پدر چون درخت.»

۱۵۳ کدام ویژگی در این نثر دیده می‌شود؟

- (۱) کاربرد لغات مهجور عربی، ترکی و مغولی
 (۲) استفاده از ترکیبات دشوار
 (۳) افزایش یافتن کاربرد نشانه‌های جمع فارسی بر جمع عربی
 (۴) حذف افعال به قرینه

۱۵۴ با توجه به محتوا و ویژگی‌های سبک خراسانی و عراقی متن بالا، به نظر شما این متن مربوط به کدام کتاب است؟

- (۱) تاریخ بلعمی (۲) مقامات حمیدی (۳) چهار مقاله (۴) قابوس‌نامه

۱۵۵ کدام گزینه از آثار و تالیفات دوره غزنوی و سلجوقی نیست؟

- (۱) تاریخ بیهقی و قابوس‌نامه
 (۲) سفرنامه ناصر خسرو و سیاست‌نامه
 (۳) کیمیای سعادت و کشف‌المحجوب
 (۴) شاهنامه ابومنصوری و التفهیم

۱۵۶ در کدام گزینه شعرای معروف سبک خراسانی آمده است؟

- (۱) مولوی - عطار - سنایی
 (۲) سعدی - مولوی - ناصر خسرو
 (۳) رودکی - فردوسی - فرخی
 (۴) مولوی - عطار - فردوسی

۱۵۷ در بیت زیر چند «هجای بلند» وجود دارد؟

«چه نیکو خصالی، چه نیکو فعالی / چه پاکیزه طبعی، چه پاکیزه رایی»

- ۱۴ (۱) ۱۵ (۲) ۱۶ (۳) ۱۲ (۴)

۱۵۸ برای تعیین امتداد هجاها، در کدام مصراع «ن» ساکن حذف نمی‌شود؟

- (۱) آه با عاشقان چه کین دارد
 (۲) مرو که گر بروی خون من به گردن توست
 (۳) جان را مگر به مشعلی دل برون برم
 (۴) باز آمدی و شعلی شوقم به جان زدی

۱۵۹ «امتداد و تعداد هجاها»ی کدام گزینه با مصراع زیر یکسان است؟

- «ریاضت‌کش به بادامی بسازد»
 (۱) دریغا جوانی دریغا جوانی
 (۲) آمدم سویت نمی‌دانم چرا
 (۳) نمی‌خواهم برایت درد باشم
 (۴) چشمت به کرشمه چشم‌بندی

۱۶۰ «تعداد هجاها»، در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) جوانمردانه (۲) تحولات (۳) بی‌اعتماد (۴) اعتقادات

۱۶۱ نمودار هجایی مصراع «ما سیه‌گلیمان را جز بلا نمی‌شاید» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) --- U-U---U-U- (۲) ---U--U--U-U---
(۳) ---UU---U-U-- (۴) ---U-U--U--U-U-

۱۶۲ واژه‌های کدام گزینه، به ترتیب با واژه‌های «بی‌کرانه - ماه - بهبود - دست‌بند - پادشاهی» هم‌وزن‌اند؟

- (۱) عاشقانه - درد - پایانه - دانشگاه - پاسدار
(۲) خاکسار - خانه - بی‌باک - روزگار - دستیاری
(۳) استوانه - رخم - آینه - بادگیر - جاویدانی
(۴) زادگاه - پنجه - پاییز - پاسبان - آسمانی

۱۶۳ هجاهای کدام گزینه را می‌توان، به ترتیب با الگوی «U U ، U ، ---» نشان داد؟

- (۱) عارفان - درد - پایدار (۲) عاطفه - مرگ - آزادی (۳) زندگی - بخت - بارانی (۴) حادثه - یاد - بی‌تاب

۱۶۴ «علامت‌گذاری» کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) عالمانه: U-U- (۲) ادراک: -- (۳) آتشین: -U- (۴) آرامش: --U

۱۶۵ در مصراع «بگذار تا بگیرم چون ابر در بهاران» چند «هجای کشیده» وجود دارد؟

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۶۶ با توجه به ویژگی‌های سبک خراسانی کدام بیت مربوط به این سبک است؟

- (۱) در جبین کس نمی‌بینم انوار صلاح / ریش و دستاری به‌جا مانده است ز آثار صلاح
(۲) محتسب گوید که بشکن ساغر و پیمانہ را / غالباً دیوانه می‌داند من فرزانه را
(۳) ابر آذاری برآمد از کران کوهسار / باد فروردین بجنید از میان مرغزار
(۴) این قطره‌های هوش‌ها مغلوب بحر هوش شد / ذرات این جان‌ریزه‌ها مستهلک جانانه شد

۱۶۷ در کدام گزینه همه آثار از نمونه‌های موفق در دوره سامانی است؟

- (۱) تفسیر طبری - تاریخ بیهقی - التفهیم - کیمیای سعادت
(۲) ترجمه تفسیر طبری - تاریخ بلعمی - التفهیم - شاهنامه ابومنصوری
(۳) قابوس‌نامه - تاریخ بیهقی - سیاست‌نامه - کیمیای سعادت
(۴) سیاست‌نامه - سفرنامه ناصر خسرو - تاریخ بلغمی - شاهنامه ابومنصوری

۱۶۸ محمدتقی بهار، ملک الشعراء، بر چه اساسی سبک شعر فارسی را تقسیم‌بندی کرده است؟

- (۱) نام شاعر یا نویسنده (۲) قلمرو دانشی
(۳) حوزه جغرافیایی و تاریخی شعر (۴) موضوع و نوع اشعار

۱۶۹ آرایه‌های بیت زیر کدام است؟

- «چشم از زاری چو فرهادست و شیرین لعل تو / عقلم از شورش چو مجنون است و لیلی روی تو»
 (۱) استعاره، مجاز، ایهام، موازنه
 (۲) استعاره، تشبیه، ترصیح، مجاز
 (۳) تلمیح، تشبیه، ایهام، اسلوب معادله
 (۴) تلمیح، ایهام تناسب، مجاز، اسلوب معادله

۱۷۰ در کدام مصرع، حذف «همزه» صورت نگرفته است؟

- (۱) این سخن می‌گفت آن سرگشته مرد
 (۲) می‌شد آن شه‌زاده روزی با سپاه
 (۳) چون بگفت این، گشت زایل هوش او
 (۴) پیش از آن کز جان برآیم بی‌خبر

۱۷۱ در همه‌ی ابیات به جز بیت ..... «موازنه» وجود دارد.

- (۱) به هر نقشی که در فردوس پاک است
 (۲) در آ که در دل خسته توان در آید باز
 (۳) سمن بویان غبار غم چو پنبینند بنشانند
 (۴) باز آ و بر چشم نشین، ای دلستان فازنین
 به هر حرفی که در منشور خاک است
 بی‌با که در تن مرده روان در آید باز
 پری رویان قرار دل چو بستیزند بستانند
 کاشوب و فریاد از زمین بر آسمان می‌رود

۱۷۲ تقطیع هجایی (- - U - U - U - U - U -) مربوط به کدام «مصرع» است؟

- (۱) آمد خیالِ خوش که من از گلشن یار آمدم
 (۲) خواب از پی آن آید تا عقل تو بستاند
 (۳) گاه چو کشتی بردم بر سر دریا به سفر
 (۴) می‌بینمت که عزم جفا می‌کنی مکن

۱۷۳ از نظر تقطیع عروضی هجای «شور، گیو، پل، زد» با کدام گزینه یکسان است؟

- (۱) سوخت، برد، مو، دل (۲) سبز، شیر، لعل، غم (۳) خورد، سر، شش، موم (۴) گفت، خاک، زیر، پی

۱۷۴ ملک‌الشعراى بهار، سبک سخن فارسی را به چند دوره تقسیم می‌کند و این تقسیم‌بندی بر کدام مبنا صورت گرفته است؟

- (۱) سه دوره، موضوع
 (۲) سه دوره، محیط جغرافیایی
 (۳) شش دوره، حوزه جغرافیایی
 (۴) شش دوره، زمان و دوره‌ی اثر

۱۷۵ واژه‌های کدام گزینه تماماً بیش از دو هجا دارند؟ (هجای کشیده دو هجا محسوب می‌شود.)

- (۱) گریبان، گلشن، قفس، ناقوس، عریان
 (۲) دلتنگی، قانون، طمع، آغاز، فارغ
 (۳) کاشته، کاردان، گفتار، آشنا، محیط
 (۴) طراوت، قاصد، دستار، شمع، بهشت

۱۷۶ هجاهای مصرع زیر با کدام مصرع هماهنگ است؟

- «مگر دان سر از دین و از راستی»
 (۱) پسر دارم از وی یکی شیر دل
 (۲) به سبزه درون لاله‌ی نو شکفته
 (۳) بزرگان همه زیر دست من اند
 (۴) به دنبال محمل چنان زار گریم

۱۸۴) علایم هجایی واژه‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه صحیح است؟

«مشخص، تقطیع، درو، خواهش، آینه، خودخواه»

- (۱) U-U-, UU-, --, U-U-, --, --U
 (۲) U--, U--, --, -U, U--, --U
 (۳) U-U-, U--, -U-, -U, U--, -UU
 (۴) U--, ---, -U-, U-U-, --, -U-

۱۸۵) علایم هجایی یک مصراع از بیت زیر، در کدام گزینه درست است؟

«یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران تنها به قفس ماند هزاران همه رفتند»

- (۱) --U --UU--UU--
 (۲) --UU--U-U-U--
 (۳) --UU--UU--
 (۴) U--UU--UU-U--U--

۱۸۶) کدام عبارت نادرست است؟

- (۱) «آ» در خط برابر است با همزه و مصوت بلند «ا»
 (۲) هر هجا با مصوت شروع می‌شود و هجای بلند سه حرف است.
 (۳) در وزن شعر، فقط آنچه تلفظ می‌شود، اهمیت دارد نه صورت مکتوب
 (۴) یک یا دو حرف آخر هجای کشیده، هجای کوتاه نیست، فقط از نظر امتداد یک هجا می‌باشد.

۱۸۷) کدام مصراع با مصراع زیر هم وزن است؟

«خود شکن آینه شکستن خطاست»

- (۱) هر که تأمل نکند در جواب
 (۲) هر کسی از ظنّ خود شد یار من
 (۳) دفتر فکرت بشوی گفته‌ی سعدی بگو
 (۴) خود نبود عشق تو را چاره ز بی‌خویشنی

۱۸۸) علایم هجایی کدام گزینه با هجاهای مصراعی از بیت زیر هماهنگ است؟

«گلی خوشبوی در حمام روزی رسید از دست محبوبی به دستم»

- (۱) --U ---U---U
 (۲) --U--U--U
 (۳) ---U--U--U
 (۴) --U---U--U-U

۱۸۹) واژه‌های کدام گزینه، به ترتیب با کلمات زیر هم وزن است؟

«آشفته، مرگبار، تکالیف»

- (۱) بیداد، استوانه، نمودار
 (۲) بنفشه، خواندیم، روزگار
 (۳) تنهایی، رستخیز، مضامین
 (۴) خوابیده، آسمان، مقابله

۱۹۰) واژه‌های «پریشانی، خاطرات، بارانی، نهانگاه» به ترتیب، با واژه‌های کدام گزینه هم وزن‌اند؟

- (۱) زمستانی، پنجره، تنهایی، جهان‌دار
 (۲) غریبانه، کاینات، کوچیدن، تصاویر
 (۳) تراویدن، ترسناک، دل‌داری، زمین‌لرزه
 (۴) رهاییدن، بی‌بهار، انسانی، زبانه‌دار

۱۹۱) در کدام گزینه «جناس» به کار نرفته است؟

- ۱) نیازمند تواند اهل راز می‌دانی؟
  - ۲) فعل‌هایی که ز ما دیدی و نپسندیدی
  - ۳) ترسم ای مرگ نیایی تو و من پیر شوم
  - ۴) ماییم زدست دل در این گوی
- نیاز بر همه زیباست بر تو عشوه و ناز
به خداوندی خود پرده بپوش، ای ستار!
وین قدر زنده بمانم که زجان سیر شوم
هشیار رسیده، مست رفته

۱۹۲) تقطیع کدام مصراع نادرست است؟

- ۱) نه چنان آمده بودم که چنین برخیزم: UU -- UU -- UU - - - -
- ۲) خود را چنان که هست تماشا نکرده‌ای: - U - U - - UU - U - U - -
- ۳) صنما چنان لطیفی که به جان ما درآیی: UU - U - U - UU - - - U - - -
- ۴) جهان را نباشد چنین روزگاری: - - U - - U - - U - - U - -

۱۹۳) تنها در بیت گزینه‌ی ..... آرایه‌ی «ترصیع» نیست.

- ۱) ای مقرر به تو رسوم کمال
  - ۲) چرخ ارچه رفیع خاک پایت
  - ۳) ما چو نایم و نوا در ما ز توست
  - ۴) هم حرکاتش متناسب به هم
- وی منور به تو نجوم جلال
عقل ارچه بزرگ، طفل راحت
ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست
هم خطواتش متقارب به هم

۱۹۴) در کدام گزینه آرایه‌ی «ترصیع» وجود دارد؟

- ۱) هر آن نظر که نه در روی توست عین خطاست
  - ۲) روز وصل دوست‌داران یاد باد
  - ۳) باده گر ب رکف نهم با یاد او، بادم حلال
  - ۴) ز باد کوی او در دم دل رنجور جان یابد
- هر آن نفس که نه بر یاد توست باد هواست
یاد باد آن روزگاران یاد باد
باد اگر بر من وزد، بی بوی او بادم حرام
ز یاد روی او هر دم دل مهجور جان بیند

۱۹۵) تقطیع عروضی کدام گزینه به شکل (U---U---) است؟

- ۱) آفتاب از کوه سر بر می‌زند
  - ۲) اشک سحر زداید از لوح دل سیاهی
  - ۳) سرو علم‌دار رفت، سوخت خزان را به تفت
  - ۴) گر تیغ بارد در کوی آن ماه
- ماهروی انگشت بر در می‌زند
خرم کند چمن را، باران صبح‌گاهی
وز سرگه رخ نمود، لاله‌ی شیرین لقا
گردن نهادیم، الحکم لله

۱۹۶) جای خالی را با گزینه‌ی مناسب پر کنید.

- ای درد و غم تو ..... دل
- ۱) سلامت (۲) درایت
  - ۲) مرهم و هم جراحت دل (۳) راحت (۴) حکایت

۱۹۷) هجاهای کدام واژه با واژه‌ی «دلآوری» یکسان است؟

- ۱) مداومت (۲) مهربانی
- ۲) بداقبال (۳) محدودیت (۴)

۱۹۸ در کدام بیت، سه هجای کشیده وجود دارد؟
 (۱) الهی، سینه‌ای ده آتش افروز
 (۲) ای باد بامدادی، خوش می‌روی به شادی
 (۳) لاف از سخن چو در توان زد
 (۴) شاید اگر آفتاب و ماه نتابد

در آن سینه دلی وان دل همه سوز
 پیوند روح کردی پیغام دوست دادی
 آن خشست بود که پرتوان زد
 پیش دو ابروی چون هلال محمد

۱۹۹ در کدام بیت آرایه‌ی موازنه به کار نرفته است؟
 (۱) آه از آن جور و تطاول که در این دامگه است
 (۲) بوستان دلبری را چون قدت سروی نروید
 (۳) شاکر نعمت به هر مقام که بودیم
 (۴) یاد باد آن که سرکوی توام منزل بود

آه از آن سوز و گدازی که در آن محفل بود
 آسمان نیکویی را چون رخت ماهی نباشد
 داعی دولت به هر طریق که هستیم
 دیده را روشنی از خاک درت حاصل بود

۲۰۰ کدام یک از آثار زیر از نمونه‌های موفق نثر دوره‌ی غزنوی و سلجوقی است؟
 (۱) کیمیای سعادت (۲) تاریخ بلعمی (۳) التّفهیم (۴) ترجمه‌ی تفسیر طبری

(۴) ترجمه‌ی تفسیر طبری

۱) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تقطیع بیت سؤال:

چ	کا	رند	در	پ	هش	تای	مد	د	عی	را
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-
ک	می	لم	زو	ز	با	حو	ری	ت	دا	رد
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-
	مفاعیلن				مفاعیلن				فعلون	

۲) گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۳) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «سادگی زبان شعر» مربوط به ویژگی زبانی این دوره است.

۴) گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

در گزینه‌ی ۱ واژه کهن «مهری» و آوردن دو حرف اضافه برای گروه متممی «کام شیر» از اختصاصات سبک خراسانی است.

در گزینه‌ی ۲ آمدن حرف اضافه‌ی «باز» که از واژگان کهن محسوب می‌شود بیان‌گر سبک خراسانی است.

در گزینه‌ی ۴ نیز واژه‌ی کهن «انبان» خراسانی بودن سبک شعر را مطرح می‌کند.

۵) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. واژگان گزینه‌های یک تا سه در هر دو مصراع نسبت به هم سجع متوازن دارند اما در

گزینه‌ی چهار واژگان دو مصراع نسبت به هم سجع متوازی دارند.

نکته: اگر همه‌ی واژگان دو مصراع نسبت به هم سجع متوازی داشته باشند و فقط یک یا دو واژه سجع متوازن داشته باشد نمی‌توان بیت را دارای آرایه ترصیع دانست.

۶) گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۷) گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

با توجه به ویژگی‌هایی چون «ایجاز و اختصار در لفظ و معنا، تکرار فعل، کوتاهی جملات، لغات کم کاربرد فارسی

(گروگان) و بهره‌گیری کم‌تر از لغات عربی» گزینه‌ی (۳) را می‌توان از نمونه‌های «نثر سامانی»، دانست در حالی‌که با

توجه به ویژگی‌هایی چون «اطناب، حذف افعال به قرینه، افزایش کاربرد لغات عربی» سایر گزینه‌ها متعلق به «سبک

غزنوی و سلجوقی» اند.

- ۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
در بیت «د» به مجلس بزم شاهانه اشاره شده و مدح است. در بیت «الف» حماسه و در بیت «ب» سخنی تعلیمی و در بیت «ج» نیز مضمونی غنایی یافت می‌شود. (کتاب دهم، درس هفتم صفحات ۶۰ تا ۶۵)
- ۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
بررسی ویژگی‌ها به ترتیب موارد درون گزینه‌ها:
۱) ویژگی زبانی شعر خراسانی - ویژگی ادبی شعر خراسانی - ویژگی نثر سامانی (دوره اول)
۲) دو ویژگی اول مربوط به نثر دوره غزنوی و سلجوقی است - ویژگی فکری شعر خراسانی
۳) ویژگی زبانی شعر خراسانی - ویژگی فکری شعر خراسانی - ویژگی ادبی شعر خراسانی
۴) ویژگی فکری شعر خراسانی - ویژگی ادبی شعر خراسانی ولی به صورت نادرست (مثنوی ← قصیده) - ویژگی فکری شعر خراسانی
- ۱۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بیت این گزینه سروده «فرخی سیستانی» است.
- ۱۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در ترصیع تقابل سجع‌های متوازی وجود دارد، مانند همین عبارت ولی در سایر جملات موازنه وجود دارد نه ترصیع.
- ۱۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مفاهیم پندآموز در بیت‌ها، به سادگی بیان شده، مفاهیمی مانند چشم و هم‌چشمی نکردن و توصیه به مهار خشم.
- ۱۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. وجود واژه‌های عربی بسیار، نشانه‌ی این است که بیت، متعلق به سبک خراسانی نیست.
- ۱۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در سبک خراسانی، ردیف و قافیه، بسیار ساده است.
- ۱۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در سبک خراسانی، استفاده از آرایه‌های ادبی، طبیعی و در حد اعتدال است.
- ۱۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در این گزینه به بیان فراق معشوق پرداخته است که ویژگی فکری سبک عراقی است. گزینه‌های ۱ و ۲ دارای زبانی ساده با مضمون پند و اندرز است که ویژگی فکری سبک خراسانی است. در گزینه ۳، نیز معشوق زمینی است که این هم از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی است.
- ۱۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با توجه به ویژگی‌های سبک خراسانی که شامل سادگی زبان شعر، عدم وجود لغات عربی، غلبه‌ی روح شادی، نشاط و خوش‌باشی و تساهل، واقع‌گرایی شعر و توصیفات ساده و محسوس و عینی، زمینی و دست‌یافتنی بودن معشوق، استفاده‌ی طبیعی و معتدل از آرایه‌ها و به کار بردن تشبیهات حسنی و قافیه و ردیف ساده، است. می‌توان این بیت را متعلق به «سبک خراسانی» دانست. مفهوم سایر گزینه‌ها:
۱) فاصله گرفتن از تمایلات نفسانی و آسمانی شدن عشق، به کار بردن مضامین عرفانی (سبک عراقی)
۲) بیزاری از حکمت یونانی (سبک عراقی)
۴) حاکم بودن معشوق بر عاشق (سبک عراقی)
- ۱۸ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
گزینه ۴ موازنه دارد نه ترصیع و بقیه ابیات آرایه ترصیع دارند.
- ۱۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
ج ها نا چ بد مه ز بد خو ج هانی
--U|--U|--U|--U

- ۲۰) گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
↓ در بدایت بند و چاه ↓
↓ در نهایت ↓ تخت و گاه ↓
- ۲۱) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ردیف از هفت هجا تشکیل یافته است.
- ۲۲) گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
(چُ نی نُست کی ها نِ پُر دَر دُرُنج)
(-U|--U|--U|--U)
- ۲۳) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آثار گزینه ۲ نمونه‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی است. در سایر گزینه‌ها، التفهیم و تاریخ بلعمی مربوط به دوره سامانی است.
- ۲۴) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه ۳، مصراع دوم، بدو بر (به او بر) از ویژگی‌های سبک خراسانی است.
- ۲۵) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تفاوت تلفظ برخی کلمات ... مربوط به قلمرو زبانی است نه فکری.
- ۲۶) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تقسیم‌بندی سبک‌ها: براساس هدف (تعلیمی، فکاهی) براساس قلمرو دانشی (علمی، فلسفی) براساس مخاطب (عالمانه، عامیانه) است. گزینه ۱ (تعلیمی، فلسفی، عالمانه)
- ۲۷) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. صامت «ی» میدان، آینه، پیاپی (۲ صامت ی) چهار مورد. صامت «و» آورد، وام، توانا سه مورد.

۲۸) گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۲۹) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. رواج داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی از ویژگی‌های فکری سبک عراقی است.

۳۰) گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گ	دُ	رز	دس	تِ	ز	قیه	بال	دُ	دُ	وا	کر	د	پ	کو	یت
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-
ه	گ	را	وق	س	ک	در	سا	ی	ی	زن	ها	ر	ت	با	شم
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-

بررسی الگوی هجایی سایر گزینه‌ها:

(۲) - U - - - U - - - U - - - U -

(۳) - U - - UU - - UU -

(۴) - U - - - U - - - U - - - U -

۳۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آوردن موعظه و نصیحت در شعر پارسی از آغاز قرن چهارم معمول گردید و در این باب، قطعه‌های کوتاهی سروده شد؛ نخستین کسی که قصیده‌ی تمام و کمال با این موضوع سرود، «کسایی مروزی» بود؛ بعدها «ناصرخسرو» شیوه‌ی او را ادامه داد.

۳۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
 (۱) مربوط به دوره غزنوی و سلجوقی است.
 (۳) از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی است.
 (۴) از ویژگی‌های ادبی سبک خراسانی است.

۳۳ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با حذف همزه:
 از ف | را | قش | دل | ز | جا | نا | مد | ب | جا
 - | - | - | - | - | - | - | - | - | -
 بدون حذف همزه:

از ف | را | قش | دل | ز | جا | آ | مد | ب | جا
 - | - | - | - | - | - | - | - | - | -

۳۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
 گر | هر | دُ | جَ | هَا | با | شد | در | پا | ی | ی | کی | ری | زد
 - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | - | -

۳۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. غریبان (U - -) / بیابان (U - -) / شهامت (U - -) (۳ مورد)
 بررسی سایر نمونه‌ها:
 کشاورز (U - -) / زدوده (U - U) / هم‌آورد (U - - U) / سیاره (U - -) / زمانه (U - U)

۳۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
 «را» در این گزینه در معنی حرف اضافه به کار رفته است و در سایر گزینه‌ها نشانه‌ی مفعول است.

۳۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
 با توجه به فراوانی واژه‌های عربی در این گزینه، می‌توان آنرا متفاوت با ابیات سبک خراسانی دانست.

۳۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کتاب «التفهیم» از نثرهای دوره‌ی سامانی و «کیمیای سعادت»، «تاریخ بیهقی» و «قابوس‌نامه» از نثرهای دوره‌ی غزنوی و سلجوقی‌اند.

۳۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
 در عصر فردوسی علاوه بر شمار زیاد شاعران و تنوع قالب‌ها، سنت داستان‌پردازی، منظومه‌سرایی اخلاقی و نظم حماسه‌های ملی پایه‌گذاری می‌شود و به غیر از غزنه، طوس به عنوان مهم‌ترین فرهنگ شهر این دوره محسوب می‌شود.

۴۰ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
 رودکی در سرودن قصاید مدحی استاد بود و به سبک خاص روزگار خود شعر می‌گفته است که امروز آن را سبک خراسانی یا ترکستانی می‌نامند و از خواص عمده آن سادگی، متانت و استحکام است.

- ۴۱ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در ۶ واژه فقط مصوت بلند وجود دارد: «می‌بینیم، ایجاد، میلاد، نیست، دانایی، راه‌سازی»
- ۴۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.
در معرفی نثر تاریخی قرن پنجم، باید از سفرنامه ناصرخسرو یاد کنیم که هرچند دارای شیوه‌ای مستقل و منحصر در نویسندگی است، از نظر زبان و دقت در جزئیات با تاریخ بیهقی همانندی‌هایی دارد.
- ۴۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
اولین و مهم‌ترین کتابی که خاص علم نجوم، هندسه و حساب به فارسی نوشته شده است، «التفهیم لاوائل صناعة التنجیم» تألیف ابوریحان بیرونی است. این کتاب ابتدا به خواهش ریحانه، دختر حسین خوارزمی به فارسی نوشته شد و بعدها به زبان عربی ترجمه شد.
- ۴۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در موازنه باید واژه‌های مقابل در دو مصراع سجع متوازن باشد. در بیت گزینه‌ی ۴ واژه‌های «در، اندر» و «زندگانی، جوانی» سجع متوازن نیست.
- ۴۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

در واژه‌های: کارآفرین (ک ا ر ا ف ر ی ن) آتش‌افروز (آ ت ش ف ر و ز)

درآمد (د ر ا م د) ره‌آورد (ر ه آ و ر د) حذف همزه صورت گرفته است.

- ۴۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
هجای گزینه ۱: جا میست کی عقل آ ف رین می ز ن د ش
- U - U - U - U - U - U -
سایر گزینه‌ها: - U - U - U - U - U - U -
- ۴۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ در مورد بیت سؤال درست است. در گزینه‌ی ۳، «بود» در مصراع اول و «بود» در مصراع دوم ردیف نیست. چون در لفظ و معنا مختلف هستند و بیت هم فاقد قافیه است.
- ۴۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در دوره‌ی سبک خراسانی، قالب عمده‌ی شعر قصیده است و قالب غزل در اواخر این دوره رشد می‌یابد.
- ۴۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه‌ی ۳، مهر ایهام به دو معنی دارد: ۱- خورشید ۲- عشق و محبت
- ۵۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه‌ی ۴ زلف سیاه به پر زاغ (هر دو حسّی) و عارض به آتش (هر دو حسّی) تشبیه شده است.

گزینه‌ی ۱: بدی (عقلی) به آتشی (حسّی) تشبیه شده

گزینه‌ی ۲: سخن (عقلی) به الماس (حسّی) تشبیه شده

گزینه‌ی ۳: تشبیه هجران (عقلی) به نهنگ (حسّی) و عشق (عقلی) به دریا (حسّی)

- ۵۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیت گزینه‌ی ۴، موازنه ندارد زیرا واژه‌های مقابل در دو مصراع همگی سجع متوازن نیستند.
گزینه‌ی ۲: تکرار (همه)
گزینه‌ی ۱: واج‌آرایی (ن - د)
گزینه‌ی ۳: ترصیع درست است.
- ۵۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. متن سؤال از کتاب تاریخ بیهقی گرفته شده است و این کتاب از آثار مشهور دوره‌ی غزنوی و سلجوقی است.
- ۵۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (الف - ب)
موارد (الف - ب) در مورد سبک‌شناسی درست است.
ج: بهار برای شعر فارسی شش نوع سبک قایل بود.
د: نحوه‌ی بیان برخی شاعران در عین تفاوت، شباهت‌هایی دارد که می‌توان آن‌ها را در یک مجموعه قرار داد.
- ۵۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. آثار گزینه‌ی ۳ همگی مربوط به دوره‌ی سامانی است در سایر گزینه‌ها تاریخ بیهقی و سیاست‌نامه مربوط به نثر دوره‌ی غزنوی و سلجوقی است، تاریخ طبری و تفسیر طبری هم به زبان فارسی است.
- ۵۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ب، ج، ه)
ب: ایدون، اندر، اندرون، تنگ آمدن ویژگی زبان است.
ج: آهو در معنی عیب - الف / طلاق در پایان «آید و نپیراید» ویژگی زبانی
ه) اندرون - به ... اندرون (دو حرف اضافه) درفشنده (درخشنده) ویژگی زبانی
- ۵۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در عبارت گزینه‌ی ۱، واژه‌ی نبشته (نوشته) و نام کردن (نامیدن) کاربرد (نامیدن) کاربرد کهن دارند.
- ۵۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیت گزینه‌ی ۴ موازنه دارد زیرا واژه‌های مقابل دو مصراع سجع متوازن است.
روضه‌ی خلد برین خلوت درویشان است
↓ ↓ ↓ ↓ ↓
مایه‌ی محتشمی خدمت درویشان است
- ۵۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۲ ابر (حسی) در سیاهی مانند شبه (سنگ سیاه) است و باران (حسی) در روشنی چون بلور است.
- ۵۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
تقطیع مصراع سوال: گف تَم گِ رِه نَگ شو دِ اَم زان طُر رِ تا من بو دِ ام
- U - - U - - U - - U - - U -
هجای گزینه ۳: با عَقَد ل گَش تَم هم سَن فَر یک کو چ را هَز بی ک سی
- ۶۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.
خوش‌آواز = خُ شا وا ز، دل‌افسرده = دِ لف سُر دِ، خواب‌آلود = خا با لو د
U - - U U - - U U - - U

۶۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هجاهای متن سؤال با مصراع گزینه ۱ هماهنگ است. تقطیع مصراع:

یک دُ جا مم دی سن حَر گه ات تِ فا فُف تا دِ بود
- U - - - U - - - U - - - U -

۶۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

آ ی نِ ا ر نُق شِ تْ بِنِ مَو دِ رَاسْت
- U U - - U U - - U -
خُد شِ کِ نَا یِی نِ شِ کَسِ تَن خِ طَاسْت
- U U - - U U - - U -

در مصراع دوم: (خُد شکن آ) به صورت (خُد شِ کنا) تلفظ می‌شود.

۶۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تقطیع مصراع:

با	را	نِ	اَش	گَم	مِی	دَ	وَد	وَز	اَب	رَ	مَا	تَش	مِی	جَ	هَد
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
۱				۲				۳							۴

۶۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه‌ی ۱: «سَلَب و گَازِر» واژه‌های کهنه و مهجور هستند.

گزینه‌ی ۲ «خطر» تغییر معنا یافته است.

گزینه‌ی ۴، «نه همی خواهد گشت» کاربرد تاریخی دستور، «اسپری» که امروزه سپری شده است.

۶۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. التفهیم، نثر دوره‌ی سامانی است، قابوس‌نامه و کشف‌المحجوب نثر دوره‌ی غزنوی و سلجوقی است.

۶۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قابوس‌نامه محتوایی اندرزی و تعلیمی دارد و لطایف الطوائف از نمونه‌های طنز زبان فارسی است.

۶۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کیمیای سعادت از آثار منثور دوره‌ی اول است نه دوم.

۶۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. واقع‌گرایی شعر مربوط به ویژگی فکری است نه ادبی.

۶۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

در بیت گزینه‌ی ۳ در مصراع اول: وصل مانند دوا است. مصراع دوم: درد مانند دوا است.
عقلی حسی   عقلی حسی

۷۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیت گزینه ۴ موازنه نیست زیرا در موازنه باید واژه‌های مقابل در دو مصراع یک بیت، سجع متوازن باشند.

۷۱) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه‌ی ۴، تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار عرب مربوط به نثر دوره‌ی غزنوی سلجوقی است.

۷۲) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در بیت گزینه‌ی ۴، تشبیه از نوع حسی به عقلی است. سرخی و سیاهی شقایق (حسی) و پنهان و آشکارا بودن مؤمن و منافق عقلی است.

۷۳) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۳، استفاده از آرایه‌های ادبی، ویژگی‌های ادبی ابیات را دربرمی‌گیرد نه فکری.

۷۴) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱ به جای ایجاز و اختصار باید اطناب را به کار برد.

۷۵) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱، قالب شعر و قافیه و ... مربوط به ویژگی ادبی سبک خراسانی است نه زبانی

۷۶) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (ب - ج) (الف) ترصیع، (ب) موازنه، (ج) موازنه، (د) ترصیع

۷۷) گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

پی ش ما رس م ش کس تن ن ب ود عه د و فا را
- U - U - U - U - U - U - U - U -

۷۸) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. درم‌سنگ - سبک‌بار (U - - U)، بر خواندن - جان‌افشان (- - -)، دیر زی - گرم‌زو (- - U)، کَرَمَت با که - قدمی پیش ((U - - U U))

یادآوری‌ها: به سبب قاعده حذف ن بعد از مصوت بلند، جان‌افشان را می‌توان بدون حذف همزه (جان + اف + شان) نیز خوانده و باز به همین تقطیع رسید، باز قاعده حذف ن بعد از مصوت بلند در (۲): جادوان، (۳) هوسران و واچین، حروف‌چین.

۷۹) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. به کوتاهی و بلندی هجا (ها)ی آغازین دقت کنید، معمولاً به سادگی به جواب می‌رسید.

۸۰) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (۱) و (۲) ویژگی‌های زبانی‌اند، و (۳) ویژگی فکری.

۸۱) گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۸۲) گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۱: کاربرد «- ی بیان شرطه» یا «بدل از می استمراری ساز» بعد از گر (گر ... دیدی ... (سوده) کردی، به جای اگر ...

می‌دید، ... (سوده) می‌کرد»

۲: به ... اندر (دو حرف اضافه)

۳: مر ... را (به جای را) (مورد اخیر، کاربرد تاریخی فک اضافه را نیز در بر می‌گیرد).

۸۳) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ن ا می ا با ا شد ا ل ا با ا سی ا در ا ب ا ر ا من ا غ ا ر ا ع ر ا یا ا نی (۱۶ هجا)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) در ا زی ا ر ا با ا ر ا ع ش ا ق ا ت ا از ا پا ا د ا ر ا ا م ا دم (۱۴ هجا)

(۲) بو ا ی ا آ ا غ و ا ش ا ت ا ر ا از ا د ا ف ا س ا گل ا ش ا د ا و م (۱۵ هجا)

(۳) تا ا بر ا ت ا ع ر ا ض ا دا ا رد ا اح ا و ا ل ا م ل ا ک ا دا ا را (۱۴ هجا)

۸۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

بَ	نَفَد	شِ	رُءِ	تِ	أَز	زَ	مِیَی	بِ	طَرُ	فِ	جَو	یَ	بَا	ر	هَا	
-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-	U	-

۸۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تجسّم، رسیدن: U - - / جهانداران، هواداری: U - - - / رسیدن، پریدن: U - - - / تفاوت، تقلا: U - -

۸۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه ی ۱: جان فشانی عاشقانه
مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۲) ارزش هم‌نشینی با دوستان

(۳) عجز از درک و وصف معشوق

(۴) شرح‌ناپذیری غم عشق

۸۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی ابیات:

الف) واژه‌آرایی: خاک

ب) واج‌آرایی: تکرار صامت «خ» (۷ بار)

ج) موازنه:

د) ترصیع:

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی آرایه‌ی موازنه در سایر گزینه‌ها: (۱)

(۲)

(۴)

۸۹

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از نمونه‌های نثر در دوره غزنوی و سلجوقی می‌توان آثار زیر را نام برد: تاریخ بیهقی، قابوس‌نامه، سفرنامه ناصر خسرو، سیاست‌نامه، کیمیای سعادت و کشف‌المحجوب چهار مقاله، کلیله و دمنه، مقامات حمیدی و گلستان سعدی از نمونه‌های نثر فارسی در دوره (سبک عراقی) هستند.

۹۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. الف)

زشت	باید	دید	و	انگارید	خوب
↓	↓	↓	↓	↓	↓
زهر	باید	خورد	و	انگارید	قند

ت)

چشم‌ت	به	خواب	چشم	مرا	خواب	می برد
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
زلفت	به	تاب	جان	مرا	تاب	می برد

۹۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

که	بر	ظاهرش	عیب	نمی بینم
↓	↓	↓	↓	↓
و	بر	باطنش	غیب	نمی دانم

۹۲

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

با	من	بودی	منت	نمی دانستم
↓	↓	↓	↓	↓
تا	من	بودی	منت	نمی دانستم

این بیت دارای آرایه ترصیع است. هم‌چنین واژه‌های من، بودی، منت، نمی‌دانستم دارای آرایه تکرار (واژه‌آرایی) هستند.

در گزینه ۳ آرایه ترصیع وجود دارد، ولی تکرار (واژه‌آرایی) دیده نمی‌شود. لازم به یادآوری است که واژه «شدیم» در پایان مصراع، ردیف است و ردیف، واژه‌آرایی محسوب نمی‌شود.
در بیت دوم، واژه‌آرایی (تکرار «من») دیده می‌شود، اما آرایه ترصیع وجود ندارد.

۹۳

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. خط عروضی یعنی واژگان را در شعر همان‌طور که می‌خوانیم، بنویسیم. بنابراین موارد درست به این صورت خواهد بود:

گزینه ۱: خُدخاهی   گزینه ۳: عِزَزَت   گزینه ۴: خُرشید

۹۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. رادمهر، خاکسار: - U - U / خشک، خانه: - U / بی‌باک، دستار: - - U / دردناک، روزگار: - U - U / بی‌تحرک، دستیاری: - - U / بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) زادگاه (- U - U) / پنجه: (- U) / پاییز (- U - -) / پاسبالم (- U -) / آسمانی (- - U -)
(۲) استوانه (- U - U) / رحم: (- U) / آینه (- U - -) / بادگیر (- U - U) / جاویدانی (- - - -)
(۳) عاشقانه (- U - U) / درد: (- U) / پایانه (- U - -) / دانشگاه (- U - -) / پاسداری (- - U -)

۹۵

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. آفتابی، آشنایی: - - U - / مهار، بهار: U - U / آدمی، عاشقان: - U - / مرگ، خانه: U -

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) آشکارا: - - U - / آفتاب: - U - U / خاطره: - U U - / باد: - U -
(۲) پایداری: - - U - / جهان: - U - / بی‌کسی: - U - / قند: - U -
(۴) جاودانه: - U - U / میان: - U - / آسمان: - U - / اشک: - U -

۹۶

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

نِ	می	دا	نم	چ	می	خا	هم	چ	جو	یم
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۳: راز عشق، پنهان‌کردنی نیست. مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: حال عاشق را تنها عاشق می‌فهمد.

۹۸

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. التّفهیم از نمونه‌های نثرهای «سامانی» است و سایر گزینه‌ها از نمونه‌های نثرهای «دوره‌ی غزنوی و سلجوقی».

۹۹

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. به سر بر

۱۰۰

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۱۰۱) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی تکرار در سایر گزینه‌ها:

۱) دل

۳) شب

۴) نفس / یار / از برای

۱۰۲) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهوم گزینه‌ی ۳: سردرگمی شاعر در انتخاب جوانی یا پیری

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: ضعف پیری و لزوم غنیمت شمردن جوانی

۱۰۳) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سادگی فکر و کلام (آمیخته نبودن شعر با پیچیدگی‌های عرفانی، حکمی و اندیشه‌های

فلسفی) هم‌چنین ساده بودن و جنبه‌های عملی و دستوری داشتن اشعار پندآموز و اندرزگونه از ویژگی‌های سبک خراسانی است و گزینه‌ی ۲ از این ویژگی خالی است.

۱۰۴) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. «کهنه و مهجور بودن بخشی از لغات در مقایسه با دوره‌های بعد»؛ از «ویژگی‌های زبانی»

سبک «خراسانی» است.

۱۰۵) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. محمدتقی بهار (ملک‌الشعرا)، برای شعر فارسی، پنج نوع سبک و دوره قائل است:

۱- سبک خراسانی یا ترکستانی (از آغاز شعر فارسی تا قرن ششم)

۲- سبک عراقی (از قرن ششم تا قرن دهم)

۳- سبک هندی (از قرن دهم تا سیزدهم)

۴- دوره‌ی بازگشت (در تمام طول قرن سیزدهم)

۵- دوره‌ی مشروطه و دوره‌ی معاصر

۱۰۶) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی» از ویژگی‌های دوره‌ی سامانی است.

۱۰۷) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. سبک بیهقی: براساس نام مؤلف و خالق اثر / سبک عرفانی: براساس موضوع / سبک

عامیانه: به تناسب مخاطب / سبک تعلیمی: براساس هدف

۱۰۸) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی آرایه‌ی تشبیه در سایر گزینه‌ها:

۱) تشبیه روز بدون تو (معشوق) به شب

۲) تشبیه خورشید به بندگان

۳) روی چون ماه

۱۰۹) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. واژه‌های مقابل در دو مصراع بیت گزینه‌ی ۲، همگی سجع متوازی است و بیت ترصیع

دارد.

(برون - درون) (ننگریم - بنگریم) (قال - حال)

۱۱۰) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. وزن مصراع‌های ب، د، ه یکی است زیرا تعداد و نظم هجاهای آن‌ها یکسان است.

ب) یا رب سَن بَ بی سا ز کِ یا زَم بِ سَن لا مت

د) تا رَن ج تَ حَم هَل نْ کِ نِی گَن ج نْ یا بی

ه) ای تی رِ غ مَت را دِ لِ عَش شاق نِ شاق نِ

- - U U - - U U - - U U - -

۱۱۱) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دو واژه وقتی هم وزن می شوند که تعداد و نظم هجاهای آن دو هماهنگ باشند.

نَهْفَتَه نَ هُف تِ	ر	اَش كَا ر	اَقْعِيْتِ وَا قِ عِي تِ
= U - U =	U - U =	= U - U =	= U - U =
غِبَارُ عٌ بَا ر	ر	اَل تَمَاسِ اِل تِ مَاس	دَسْتِ گِی رِی

۱۱۲) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در چهار واژه، همزه حذف شده است.

(دل آزرده = دِ لَا زُر دِ U - - U) (پیام آور = پَ یا مَ وَر U - - -) (گل افشان = گُ لَفَ شَان U - -) (عالم آرای = عالِ مَ آرای U - - U)

۱۱۳) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در مصراع دوم بیت حرف اضافه‌ی «بر» دو بار آمده است: برو بر نگار ← بر او بر

هر دو حرف اضافه متعلق و وابسته‌ی «او» هستند و با مصراع دوم بیت دیگر «بتی در وی از زَر با طوق و عاج» (در متعلق به «وی» و «از» متعلق به زر و «با» متعلق به طوق است.)

۱۱۴) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با توجه به ویژگی‌های شعر سبک خراسانی در قلمرو زبانی (سادگی زبان، کمی لغات عربی و مهجور بودن بخشی از لغات)

۱۱۵) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث و اشعار عرب از ویژگی‌های نثر فنی است و در دوره‌ی سامانی معمول و متداول نبوده است.

۱۱۶) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با توجه به ویژگی‌های سبکی بیت داده شده، متوجه می‌شویم این شعر مربوط به سبک خراسانی است.

(استفاده از واژه‌های فارسی، کوتاهی جمله‌ها، تکرار فعل «بود» و بهره‌گیری کم‌تر از لغات عربی)

۱۱۷) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ویژگی‌های سبک خراسانی در سه قلمرو (زبانی، ادبی، فکری) بررسی می‌شود. گزینه‌ی ۱ از ویژگی‌های زبانی است. گزینه‌ی ۲ هم از ویژگی‌های زبانی است و گزینه‌ی ۳ از ویژگی‌های فکری است تنها مورد که از ویژگی سبک خراسانی است. همان گزینه‌ی ۴ است که در توصیف پدیده‌ها از تشبیه (نوع حسّی) بهره گرفته می‌شود. در پاسخ این سؤال توجه به قلمرو ادبی مهم است.

۱۱۸) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ همگی بیان‌گر ویژگی‌های زبان ابیات متن است. در گزینه‌ی ۲، جناس تام، به ویژگی ادبی بیت اشاره دارد.

۱۱۹) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. متن سؤال از کتاب «ترجمه‌ی تفسیر طبری» گرفته شده و به دوره‌ی سامانی منسوب است، از ویژگی‌های بارز نثر این دوره، می‌توان به تکرار اسم و فعل، کمی لغات عربی، لغات کم کاربرد فارسی اشاره کرد.

۱۲۰) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ درست است. در گزینه‌ی ۲، مثال‌ها (سبک عامیانه، سبک عالمانه) به تناسب مخاطب طبقه‌بندی شده نه بر اساس هدف. درست آن سبک تعلیمی، سبک فکاهی است.

۱۲۱) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در این بیت تشبیه معقول به محسوس وجود دارد که متفاوت با سبک خراسانی است.

۱۲۲) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) به سر بر

(۳) به گاه اندرون

(۴) به خورشید بر

۱۲۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بر بنیاد تقسیم‌بندی بهار و با توجه به دوره‌های تاریخی، نثر فارسی هم در شش رده، طبقه‌بندی می‌شود:

۱- دوره‌ی سامانی (۳۰۰ تا ۴۵۰ ه. ق)

۲- دوره‌ی غزنوی و سلجوقی اول (۴۵۰ تا ۵۵۰ ه. ق)

۳- دوره‌ی سلجوقی دوم و خوارزمشاهیان، نثر فنی (۵۵۰ و ۶۱۶ ه. ق)

۴- دوره‌ی سبک عراقی، نثر مصنوع (۶۰۰ تا ۱۲۰۰ ه. ق)

۵- دوره‌ی بازگشت ادبی (۱۲۰۰ تا ۱۳۰۰ ه. ق)

۶- دوره‌ی ساده‌نویسی (۱۳۰۰ ه. ق تا امروز)

۱۲۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. محمدتقی بهار (ملک‌الشعرا)، برای شعر فارسی، شش نوع سبک و دوره قائل است:

۱- سبک خراسانی یا ترکستانی (از آغاز شعر فارسی تا قرن ششم)

۲- سبک عراقی (از قرن ششم تا قرن دهم)

۳- سبک هندی (از قرن دهم تا سیزدهم)

۴- دوره‌ی بازگشت (در تمام طول قرن سیزدهم)

۵- دوره‌ی مشروطه

۶- دوره‌ی معاصر

۱۲۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

بی پایه ←	بی	پا	ی	آینه ←	ا	یی	ن	دلواپسی ←	دل	وا	پ	سی
-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-

اما بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱: توانا ←	ت	وا	نا	زبردست ←	ز	بر	دست	جفاکار ←	ج	فا	کار	
U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	
گزینه ۲: بی‌تابی ←	بی	تا	بی	آفتاب ←	آ	تاب	زمستان ←	ز	مس	تان		
-	-	-	-	U	U	U	U	U	-	-	-	
گزینه ۳: عاقبت ←	عا	ق	بت	نامیدی ←	نا	ا	می	آواره ←	ا	وا	ر	
-	U	-	U	U	-	U	U	U	-	-	U	
گزینه ۴: آذوقه ←	ا	ذو	ق	خشکیده ←	خ	ش	کی	آزادگی ←	ا	زا	د	می
-	-	U	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-

۱۲۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از جمله ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی: سادگی زبان شعر، کمی لغات عربی، تفاوت تلفظ برخی از کلمات با زبان امروز، کهنه و مهجور بودن بخشی از لغات در مقایسه با دوره‌های بعد و استفاده از دو نشانه برای یک متمم.

در ترکیب «به کام شیر در» دو حرف اضافه برای متمم آمده است.

در این‌گونه موارد باید حرف اضافه اول را حذف کنیم و حرف اضافه دوم را جایگزین کنیم تا شعر به نثر روان و ساده برگردانده شود: «مهتری گر در کام شیر است»

گزینه‌های ۱ و ۴ از ویژگی‌های فکری سبک خراسانی و گزینه ۳ از ویژگی‌های ادبی سبک این دوره است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. محمدتقی بهار برای شعر فارسی شش نوع سبک و دوره قائل است: ۱۲۷

- (۱) سبک خراسانی یا ترکستانی یا سامانی
 (۲) عراقی
 (۳) هندی
 (۴) بازگشت
 (۵) مشروطه
 (۶) معاصر

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱۲۸

- (۱) قالب عمده شعر این دوره قصیده است و قالب غزل در اواخر این دوره رشد می یابد.
 (۲) استفاده از آرایه های ادبی، طبیعی و در حد اعتدال است.
 (۳) قافیه و ردیف در شعر این سبک بسیار ساده است.
 (۴) در توصیف پدیده ها بیشتر از تشبیه حسی بهره گرفته می شود.
- ویژگی های ادبی سبک خراسانی عبارتند از:

قالب های شعری، ردیف و قافیه و وزن و آرایه های ادبی از ویژگی های ادبی هر سبک محسوب می شوند. بررسی لغات و مسائل دستوری از ویژگی های زبانی هر سبک به شمار می روند، بنابراین دیگر گزینه ها از ویژگی های زبانی سبک خراسانی است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. سبک در اصطلاح ادبی، شیوه خاص یک اثر یا آثار ادبی است و به مجموعه ویژگی هایی ۱۲۹

که شاعر در نحوه بیان اندیشه به کار می برد، سبک شعر می گویند. شیوه بیان هر نویسنده و شاعر «سبک شخصی» اوست؛ از این دید، می توان گفت به تعداد شاعران جهان، سبک وجود دارد. سبک از دیدگاه های گوناگونی طبقه بندی می شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱۳۰

گر	من	س	خن	ن	گو	یم	در	وص	ف	مو	ی	رو	یت
-	-	U	-	U	-	-	-	-	U	-	U	-	-
آ	یی	ن	ات	ب	گو	ید	پن	هان	ک	بی	ن	ظی	ری

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۳۱

آ	پ	ن	آر	نق	ش	ت	پن	مو	د	راست
-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-
دا	ن	چ	طف	لی	ست	د	را	غو	ش	خاک
-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	-

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزینه ۴: ترسناک - U - U و خاطرات / دلدار - U - - و بیگانه / زمین لرزه - U - - ۱۳۲

و غزلواره / دستیاری - U - - و پاسبانی

۱۳۳) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه ۲: اندوهگین: -U-

نکته: به جای کوتاه حساب کردن مصوت پیش از نون ساکن، می‌توانیم برای سهولت حرف نون را حذف کنیم.

۱۳۴) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اگر در هنگام خواندن شعر «همزه» تلفظ نگردد، در تقطیع هجایی نیز باید آن را حذف

نماییم. مانند «طاعت آن» که می‌شود «طاعتان» و همچنین «که» در خط عروضی به صورت «کِ» نوشته می‌شود.

۱۳۵) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بیت‌های ج و ه آرایه ترصیع دارند یعنی تقابل سجع‌های متوازی. سایر ابیات آرایه موازنه

دارند.

۱۳۶) گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

هـ	می	گو	یَ	مُ	گُف	تِ	اَم	با	ر	ها
U	-	-	U	U	-	U	-	-	U	-
بُ	وَد	کی	شِ	مَنْ	مِه	رِ	دِل	دا	ر	ها
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-

تقطیع هجای «م» در مصراع اول این بیت یک اختیار شاعری است که در سال‌های بعد با آن آشنا خواهید شد.

۱۳۷) گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اگر در فصیح خواندن، همزه آغاز هجا (وقتی قبل از آن صامتی باشد) تلفظ نشود در خط

نیز همزه را باید حذف کرد به بیان دیگر همان‌گونه که می‌خوانیم، می‌نویسیم؛ یعنی طبق خط عروضی باید نوشت.

دا	نِ	شا	موز	د	لا	ور	سَ	رن	داز
-	U	-	U-	U	-	-	U	-	U-

۱۳۸) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در سایر گزینه‌ها نه موازنه وجود دارد و نه ترصیع.

۱۳۹) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در این بیت تمام واژه‌هایی که روبه‌روی هم قرار گرفته‌اند با یکدیگر سجع متوازی دارند

که به آن ترصیع گویند:

ما	چو	ناییم	و	نوا	در	ما	ز	توست
				↓				
ما	چو	کوهیم	و	صدا	در	ما	ز	توست

۱۴۰) گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

کی	رف	تِ	ای	ز	دل	کِ	تَ	مَنْد	نا	کُ	نم	تُ	را
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-

۱۴۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

ای	سا	ر	بان	آ	هس	ت	رو
-	-	U	-	-	-	U	-
گزینه ۲:	کا	را	م	جا	نم	می	ر
-	-	U	-	-	-	-	U

در توضیح باید گفت هجاهایی مانند «نو» به معنای جدید هجای بلند محسوب می‌شوند و در بیت «رو» بلند محسوب شده است.

۱۴۲

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر هجاهای بیت زیر را جدا نماییم، هر مصراع از تکرار چهار بار U --- ساخته شده است:

ب	یا	تا	گل	ب	رف	شا	نی	م	می	در	سا	غ	رَن	دا	زیم
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-
قَد	لَک	را	سَقَف	ف	پش	کا	فی	م	طَر	حی	نو	دَ	رَن	دا	زیم
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-

اولاً دقت کنید در کلماتی مثل «بیا، خیار، نیاز، ریاضت...» مصوت بلند «ی» وجود ندارد. ثانیاً به کلمه «نو» دقت کنید، این کلمه به صورت «ن و» تلفظ می‌شود، مثل «پرتو، درو، برو...» و لذا هجای بلند است.

۱۴۳

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

ت	از	هر	در	ک	با	زا	یی
U	-	-	-	U	-	-	-
ب	دین	خو	بی	ی	زی	با	یی
U	-	-	-	U	-	-	-

۱۴۴

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

برآشفتن:	بَ	را	شَف	تن
	U	-	-	-
بدون حذف همزه:	بَر	ءا	شَف	تن
	-	-	-	-

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هجای پایانی مصراع همیشه بلند است، بنابراین فقط گزینه ۳ غیر پایانی است. لازم به یادآوری است که اگر هجای پایانی مصراع کوتاه یا کشیده بود باید آن را به هجای بلند تبدیل کنیم.

۱۴۵

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۴۶

- U - U U -

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه ۱: --U /---U /---U ۱۴۷

گزینه ۲: ---U /---U /---U /---U

گزینه ۳: ---U /---U /---U

گزینه ۴: -U -U /-U -U /-U -U /-U -U

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ۱۴۸

پیش	ما	ز	آ	را	تَد	دَم	گَر	ر	کَا	هَر	بِ
-	-	U	-	-	U	-	-	U	-	-	U
نی	یا	ز	سَر	را	سِ	بِی	رِی	فَ	سَر	را	سَ
-	-	U	-	-	U	-	-	U	-	-	U

توجه: در جداسازی هجاهای واژه‌هایی مانند زیان، بیا، پیاز، خیار به شکل زیر عمل می‌کنیم:

ز	یان	بِ	یا	پِ	یاز	خ	یار
-	U	-	U	-	U	-	U

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گزینه ۱: صامت آخر (ن) را نوشته است. ۱۴۹

گزینه ۲: هیچ هجایی با مصوت شروع نمی‌شود.

گزینه ۴: هیچ‌گاه دو مصوت پشت سر هم نمی‌آیند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هجای پایان مصراع همان هجای پایان اوزان شعر فارسی است، زیرا واحد وزن در شعر فارسی مصراع است. ۱۵۰

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در جداسازی هجاها، هر هجا را همان‌طور که می‌خوانیم، می‌نویسیم تا در شمارش واج‌ها دچار اشکال نشویم؛ برای مثال: (همه ← هَ / م)، (تو ← تَ)، (نور ای ← نو ری (حذف همزه در هنگام خوانش) ۱۵۱

۱۵۲) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «او» زمانی مصوت است که شما از آن صدای «او» را بشنوید و این صدا در واژه‌های (یارو، مورچه، روز، شبیخون و نور) شنیده می‌شود.

۱۵۳) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در جمله آخر، فعل «است» به قرینه حذف شده است. این نثر ساده است، در آن از لغات پیچیده و مهجور استفاده نشده است.

۱۵۴) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. با توجه به ویژگی‌های سبک خراسانی و عراقی درمی‌یابیم که این متن مربوط به سبک خراسانی است (حذف گزینه‌های ۲ و ۳) و با توجه به محتوا درمی‌یابیم که این متن نمی‌تواند یک متن تاریخی باشد (حذف گزینه ۱).

۱۵۵) گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نثر دوره اول «دوره سبک خراسانی» به دو شاخه تقسیم می‌شود:

(۱) دوره سامانی

(۲) دوره غزنوی و سلجوقی.

نمونه‌های موفق نثر دوره سامانی عبارتند از:

ترجمه تفسیر طبری، تاریخ بلعمی، التفهیم ابوریحان بیرونی و شاهنامه ابومنصوری.

از نمونه‌های نثر دوره غزنوی و سلجوقی، می‌توان این آثار را نام برد:

تاریخ بیهقی، قابوس‌نامه، سفرنامه ناصر خسرو، سیاست‌نامه، کیمیای سعادت و کشف المحجوب.

۱۵۶) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. به نمونه‌ها و مثال‌های سبک خراسانی در این درس و شاعران نام‌برده در درس قبل توجه کنید. این افراد نیز ذیل سبک خراسانی هستند، مانند: حنظله بادغیسی، فرخی سیستانی، شهید بلخی، کسایی مروزی، عنصری، بلعمی و ...

۱۵۷) گزینه ۳ پاسخ صحیح است. علایم هجایی بیت سؤال:

۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱			
لی	عا	فِ	کو	چ	لی	صا	خِ	کو	نی	چ
-	-	U	-	U	-	-	U	-	-	U
یی	را	ز	کی	چ	عی	طب	ز	کی	پا	چ
-	-	U	-	U	-	-	U	-	-	U
۱۶	۱۵		۱۴	۱۳	۱۲	۱۱		۱۰	۹	

۱۵۸) گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در تعیین امتداد هجاها، «ن» ساکن بعد از «مصوت بلند» حذف می‌شود. (در این گزینه «ن» در واژه‌ی خون با کسره تلفظ می‌شود: خونِ من) بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) عاشق: -U- / کی: - / (۳) جا: - / برو: -U-
(۴) جا: -

۱۵۹

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مصراع سؤال:

ر	یا	ضت	کش	ب	با	دا	می	ب	سا	زد
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-

گزینه‌ی (۳):

ن	می	خا	هم	ب	را	یت	در	د	یا	شم
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

د	رید	غا	ج	وا	نی	ذ	رید	غا	ج	وا	نی
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-	-

(۲)

آ	م	دم	سو	یت	ن	می	دا	نم	چ	را
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-

(۴)

چش	مت	ب	ک	رش	م	چش	م	بن	دی
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-

توجه: در جداسازی هجاها، هر هجای کشیده را معادل یک هجای بلند و یک هجای کوتاه در نظر می‌گیریم.

۱۶۰

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. جوانمردانه (ج / وان / مر / دا / نه): ۵ هجا

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۳) بی‌اعتماد (بی / اع / ت / ماد): ۴ هجا

(۲) تحولات (ت / حو / و / لات): ۴ هجا

(۴) اعتقادات (اع / ت / قا / دات): ۴ هجا

۱۶۱

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

ما	ب	یه	گ	لی	ما	را	جز	ب	لا	ن	می	شا	ید
-	U	-	U	-	-	-	-	U	-	U	-	-	-

۱۶۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

واژه‌های سؤال: بی‌کرانه: U-U / ماه: U- / بهبود: U-- / دستبند: U-U / پادشاهی: -U--

واژه‌های گزینه‌ی (۲): خاکسار: U-U / خانه: U- / بی‌باک: U-- / روزگار: U-U / دستیاری: -U--

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) عاشقانه: U-U / درد: U- / پایانه: U-- / دانشگاه: U--- / پاسداری: -U--

(۳) استوانه: U-U / رحم: U- / آینه: U-- / بادگیر: U-U / جاویدانی: ---

(۴) زادگاه: U-U / پنجه: U- / پاییز: U-- / پاسبان: U- / آسمانی: -U--

۱۶۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عاطفه: -UU / مرگ: -U / آزادی: ---

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) عارفان: -U- / درد: -U- / پایدار: -U-U (۳) زندگی: -U- / بخت: -U- / بارانی: ---

(۴) حادثه: -UU- / یاد: -U- / بی‌تاب: -U-

۱۶۴ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. آرامش: ---

۱۶۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

بگ	ذا	ر	تا	پ	گر	یم	چن	ابر	در	ب	ها	را
-	-	U	-	U	-	-	-	U	-	U	-	-

هجاهای کشیده: ذار / ابر

۱۶۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در این بیت زبان شعر ساده است، لغت عربی در آن دیده نمی‌شود. توصیف طبیعی در آن به چشم می‌خورد و ساده، محسوس و عینی است.

در سایر ابیات لغات عربی بسیار دیده می‌شود، عینی‌گرایی و واقع‌گرایی در آن‌ها نیست، زبان شعر ساده نیست و حتی قافیه و ردیف نیز سادگی بیت ۳ را ندارد.

۱۶۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نثر دوره اول زبان فارسی، در دو شاخه قابل بررسی است: (۱) دوره ساسانی (۲) دوره غزنوی و سلجوقی.

۱۶۸ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ملک‌الشعرای بهار، برای شعر فارسی، شش نوع سبک و دوره قائل است که این تقسیم‌بندی بر اساس حوزه جغرافیایی و تاریخی شعر است:

(۱) سبک خراسانی یا ترکستانی	(۲) سبک عراقی
(۳) سبک هندی	(۴) دوره بازگشت ادبی
(۵) دوره مشروطه	(۶) دوره معاصر

۱۶۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

لعل: استعاره از «لب» / شیرین: ایهام: ۱- مزه شیرین، ۲- معشوقه فرهاد / «روی تو» مثل «روی لیلی» است، در نتیجه «لیلی» مجاز با علاقه کلیه است. آرایه «موازنه» نیز مشهود است.

۱۷۰ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

با توجه به هجاهای مصراع گزینه (۱)، «همزه» در وره «آن» حذف نشده است. در سایر مصراع‌ها حذف شده است.

این سُرّی خَن می‌گفت آن کُتر گش بِ مرد

U - - - U - - - U -

۱۷۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. همه‌ی ابیات به جز بیت «۴» موازنه دارند. مثال:

سمن بویان	غبار	غم	چو	بنشینند	بنشانند
↓	↓	↓	↓	↓	↓
پری‌رویان	قرار	دل	چو	بستیزند	بستانند

۱۷۸) گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. علایم هجایی متن سوال: - - U U - - U U - - U U - -
 مصرع اول گزینه‌ی ۴: ای ساقی از آن پیش که مستم کنی از می
 ای سا قی ا زائِر پی ش کِ مس تَم کُ نی از می
 تقطیع هجایی

- - / U - - - U U - - U / - -
 U U

در هجای سوم و دوازدهم طبق اختیار زبانی مصوت بلند به مصوت کوتاه تغییر داده شده است.

۱۷۹) گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در زبان فارسی ۲۹ واج وجود دارد که به دو دسته‌ی مصوت‌ها و صامت‌ها تقسیم می‌شوند. مصوت‌ها خود به دو دسته مصوت کوتاه (ا، و، ی) تقسیم می‌شوند. صامت‌ها: ۲۳ واج صامت در زبان فارسی است که شش واج از آن‌ها با واج‌های دیگر صامت، صورت آوایی مشترک دارند یعنی تلفظ آن‌ها یکی است. این صامت‌ها به ترتیب عبارتند از: ا، یا الف یا همزه با (ع) هم لفظ است، ت، با (ط)، ث، با (س)، ص، ح، با (ه)، ذ، با (ز، ض، ظ)، غ، با (ق) تلفظ یکسان دارند.

۱۸۰) گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. با توجه به هماهنگی هجاهای دو مصراع مورد نظر (تعداد و نظم هجاهای این مدعا ثابت می‌شود).

بن شی ن م صبر پیش گی زم ای مره م ری ش درد من دان
 - - U - U - UU - - - - U - U - UU - -

۱۸۱) گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در تقسیم‌بندی سبک از دیدگاه ارسطو، سبک‌های هومر، عرفانی، عالمانه و فکاهی به ترتیب براساس نام مؤلف - موضوع - مخاطب و هدف قرار دارند.

۱۸۲) گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. ویژگی‌های نثر دوره‌ی سامانی:

۱- ایجاز و اختصار ۲- تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی ۳- کوتاهی جملات ۴- لغات فارسی کهنه ۵- کمی لغات عربی ۶- مطابقت عدد و معدود در جمع ۷- افزایش جمع فارسی بر جمع عربی
 ویژگی‌های نثر دوره‌ی غزنوی و سلجوقی:
 ۱- اطناب ۲- تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث و اشعار عرب ۳- تقلید از نثر عربی ۴- حذف افعال به قرینه ۵- استعمال لغات عربی

۱۸۳) گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. اگر یک مصراع از بیت گزینه‌ی ۲ را تقطیع هجایی کنیم، خواهیم دید که با هجاهای متن سوال هماهنگ است.

گ ۲: تقطیع هجایی یک مصراع

پ دُن بِالِ مُحَدِ مِلِ چَکَرِنِ زَا / رِ گِرِیمِ
 - - U - - U - - U - - U - - U

گ ۱: -U - - U - - U - - U

گ ۳: - - - U - U - - - U U - U - U

گ ۴: - - - U - U - - - U U - U - U

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. با تقطیع هجایی هر یک از واژه‌های داده شده، علایم هجایی آن‌ها مشخص می‌گردد. **۱۸۴**

مُ شَخْ خَصْ	تَقْد طَبِيع	دِ رَو	خَا هِش	آبِي نِ	خُدْ خَا
- - U	- - U	- U	- -	- - U	- - U

هجاهای به دست آمده از واژه‌ها، با هجاهای گزینه‌ی ۲ مطابقت می‌کند.

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. هجاهای هر مصراع از بیت سؤال با هجاهای گزینه‌ی ۱ مطابقت می‌کند. **۱۸۵**

یک مصراع از بیت: یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران

یک مَرغِ گِ رِفِ تَا رِ دَ رِینِ گُلِ شِ نِ وِیِ رَانَ

تقطیع هجایی مصراع: - - U U - - U U - - U U - -

هجای گزینه‌ی ۱: - - U U - - U U - - U U - -

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. اولین عبارت: هر هجا با مصوت شروع می‌شود، نادرست است. هجا با صامت آغاز **۱۸۶**

می‌شود و مصوت‌ها (چه کوتاه و چه بلند) دومین حرف هجا هستند. پس بخش اول عبارت نادرست است. عبارات سایر گزینه‌ها درست می‌باشد.

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. دو مصراع در صورتی هم‌وزن هستند که تعداد و نظم هجاهای آن‌ها یکسان باشد. **۱۸۷**

مصراع سؤال: خودشکن آینه شکستن خطاست = مصراع گزینه‌ی ۱: هر که تأمل نکند در جواب

خُدْ شِ كَ نَایِ نِ شِ كَسْ تَن خَطَاسَت

تقطیع هجایی: - U U - - U U - - U U - -

هَرِ كِ تَ اَم هَلْ نَ كُ نَدْ دَر جَ وَا بِ

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. بیت سؤال: گلی خوشبوی در حمام روزی / رسید از دست محبوبی به دستم **۱۸۸**

گِ لِی خُش بوی دَر حَم مام روزی

تقطیع هجایی: - U - - U - - U - -

رِ سِی دَر دَرِ مَح بو بیِب دَسْتَم

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. دو کلمه در صورتی هم‌وزن می‌باشند که تعداد و نظم هجاهای آن دو، یکسان باشد. **۱۸۹**

واژه‌های: آشفته، مرگبار، تکالیف، به ترتیب با واژه‌های: بیداد، استوانه، نمودار، هم‌وزن هستند.

آ شُ فِ

مَر گِ بَا رِ تِ كَا لِی فِ

تقطیع هجایی: - U - - U - - U - -

بِیِ دَا دِ اَسْ تِ وَا نِ نِ مَو دَارِ

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. **۱۹۰**

وزن واژه‌های صورت سؤال و گزینه‌ی ۳ به ترتیب: (U - - U) (---) (U - U -) (---U)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) زمستانی (U - - U) / پنجره (UU -) / تنهایی (---) / جهان‌دار (U - - U)

(۲) غریبانه (U - - U) / کائنات (U - U -) / کوچیدن (---) / تصاویر (U - - U)

(۴) رهاییدن (U - - U) / بی‌بهار (U - U -) / انسانی (---) / زیانه‌دار (U - U - U)

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها،

(۱) «راز» و «ناز» (جناس ناقص اختلافی)

(۳) «پیر» و «سیر» (جناس ناقص اختلافی)

(۴) «دست» و «مست» (جناس ناقص اختلافی)

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. ۱۹۲

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. موازنه‌ای که همه‌ی سجع‌های آن متوازی باشد، «ترصیع» می‌باشد. ۱۹۳

علت نادرستی سایر گزینه‌ها: در گزینه‌ی (۲)، آرایه‌ی «موازنه» دیده می‌شود.

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. ۱۹۴

آرایه‌ی ترصیع در پی تقابل سجع‌های متوازی و تکرار واژه‌ها در دو مصراع پدید می‌آید.

ز باد کوی او در دم دل رنجور جان یابد

↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓

ز یاد روی او هر دم دل مهجور جان بیند

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. (مفعول فعلن / مفعول فعلن) ۱۹۵

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. با توجه به تساوی هجایی دو مصراع و معنی واژه‌های هم‌نشینی، مصراع واژه‌ی «راحت» ۱۹۶

صحیح است.

هم	مر	ه	م	هم	ج	را	خ	ت	دل
-	-	U	-	U	-	U	U	U	-
ای	در	د	غ	م	ث	را	خ	ت	دل
-	-	U	U	U	U	-	U	U	-
← مفعول مفاعیلن فعولن									

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. ۱۹۷

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. هجاهای کشیده در گزینه (۲) عبارت‌اند از: «بام - روح - دوست» ۱۹۸

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. اگر واژه‌های مقابل دو مصرع در یک بیت، سجع متوازن باشد، به آن موازنه گویند. این تقابل سجع‌ها افزایش‌دهنده‌ی موسیقی درونی شعر است.

در ابیات گزینه‌های: ۱، ۲ و ۳، این ویژگی (موازنه) وجود دارد. مثلاً در بیت:

گ ۱: آه از آن جور و تطاول که در این دامگه است

↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓

آه از آن سوز و گدازی که در آن محفل بود

گ ۲: بوستان دلبری را چون قدت سروی نروید

↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓

آسمان نیکویی را چون رخت ماهی نباشد

گ ۳: شاکر نعمت به هر مقام که بودیم

↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓

ویژگی فوق فقط در گزینه‌ی ۴ وجود ندارد.

داعی دولت به هر طریق که هستیم

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. (کیمیای سعادت) (۰/۲۵)